

Pensioenfonds Detailhandel

PENSIOENREGLEMENT

STICHTING BEDRIJFSTAKPENSIOENFONDS VOOR DE
DETAILHANDEL

2017

Inhoud

HOOFDSTUK I	ALGEMEEN	5
Artikel 1	Begripsomschrijvingen	5
Artikel 2	Deelneming.....	9
Artikel 3	Uitbetaling van pensioen	10
Artikel 4	Gemoedsbezwaarde werknemers.....	11
Artikel 5	Uitbetaling van spaarbijdragen	13
Artikel 6	Verplichtingen van deelnemers en andere belanghebbenden.....	14
Artikel 7	Informatieverstrekking door het pensioenfonds	15
Artikel 8	Korting pensioenaanspraken en pensioenrechten	16
Artikel 9	Geschillen.....	17
HOOFDSTUK II	VERPLICHTE PENSIOENREGELING	17
Artikel 10	Pensioenaanspraken	17
Artikel 11	Ouderdomspensioen.....	18
Artikel 12	Partnerpensioen	19
Artikel 13	Wezenpensioen.....	20
Artikel 14	Arbeidsongeschiktheidspensioen.....	21
Artikel 15	ANW-pensioen.....	23
Artikel 16	Premie	24
HOOFDSTUK III	AANVULLENDE PENSIOENREGELING.....	26
Artikel 17	Aanvullende pensioenaanspraken	26
Artikel 18	Ouderdomspensioen.....	26
Artikel 19	Partnerpensioen	27
Artikel 20	Wezenpensioen.....	27
Artikel 21	Premie	27
HOOFDSTUK IV	VRIJWILLIGE PENSIOENREGELING (vervallen).....	29
Artikel 22	Vervallen.....	29
Artikel 23	Vervallen.....	29
Artikel 24	Vervallen.....	29
Artikel 25	Vervallen.....	29

Artikel 26	Vervallen.....	29
HOOFDSTUK V	VERLOF	29
Artikel 27	Opbouw van aanspraken tijdens verlof	29
Artikel 28	Premies tijdens verlof.....	29
Artikel 29	Risicodekking tijdens verlof	30
HOOFDSTUK VI	BEËINDIGING EN/OF VOORTZETTING VAN DE PENSIOENOPBOUW	30
Artikel 30	Tussentijdse beëindiging.....	30
Artikel 31	Vrijwillige voortzetting	30
Artikel 32	Voortzetting bij WAO-uitkering	31
Artikel 33	Voortzetting bij WIA-uitkering	33
Artikel 34	Vervallen.....	36
Artikel 35	Vervallen.....	36
HOOFDSTUK VII	WAARDE-OVERDRACHT	36
Artikel 36	Plicht tot waardeoverdracht	36
Artikel 37	Uitzondering op plicht tot waardeoverdracht.....	37
Artikel 38	Collectieve waardeoverdracht	38
HOOFDSTUK VIII	SCHEIDING.....	39
Artikel 39	Bijzonder partnerpensioen	39
Artikel 40	Verevening van pensioen.....	40
HOOFDSTUK IX	AFKOOP	42
Artikel 41	Afkoop klein ouderdompensioen bij beëindiging deelneming.....	42
Artikel 42a	Afkoop klein partnerpensioen of wezenpensioen bij ingang	43
Artikel 42b	Afkoop klein bijzonder partnerpensioen bij scheiding	44
HOOFDSTUK X	TOESLAGVERLENING	45
Artikel 43	Toeslagbeleid.....	45
Artikel 44	Uitvoering.....	45
HOOFDSTUK XI	HERSCHIKKEN	46
Artikel 45	Uitruil van ouderdompensioen in partnerpensioen	46
Artikel 46	Uitruil van partnerpensioen in ouderdompensioen	46
Artikel 47	Vervroegen en uitstellen van ouderdompensioen.....	47

Artikel 48	Variatie in de hoogte van het pensioen	49
HOOFDSTUK XII INFORMATIEVERSTREKKING DOOR HET PENSIOENFONDS.....		49
Artikel 49	Informatie over de pensioenregeling.....	49
Artikel 50	Informatie over de vrijwillige pensioenregeling (vervallen)	51
Artikel 51	Jaarlijkse pensioenopgave	51
Artikel 52	Informatie aan gewezen deelnemers.....	51
Artikel 53	Informatie aan gewezen partners	52
Artikel 54	Informatie aan pensioengerechtigden	52
Artikel 55	Informatie over toeslagverlening.....	53
Artikel 56	Informatie op verzoek.....	53
Artikel 57	Informatie bij vertrek naar een andere lidstaat.....	54
HOOFDSTUK XIII OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN.....		54
Artikel 58	Voortzetting pensioenregeling 2002.....	54
Artikel 59	Overgangsbepalingen.....	55
Artikel 60	Overgangsbepalingen pensioenreglement 2013.....	58
Artikel 61a	Pensioenaanvullingsregeling voormalige deelnemers Stichting bedrijfstakpensioenfonds Optiekbedrijven	60
Artikel 61b	Pensioenaanvullingsregeling pensioenregeling 2008 voormalige deelnemers Stichting bedrijfstakpensioenfonds Schoenmakerij	61
Artikel 62	Hardheidsclausule.....	63
Artikel 63	Inwerkingtreding.....	64
Bijlagen.....		65
BIJLAGE 1: Kengetallen		65
Bijlage 2A: Flexibiliseringsfactoren, afkoopfactoren, omzettingsfactoren en inkoopfactoren (pensioenleeftijd 67 jaar)		65
BIJLAGE 2B: Flexibiliseringsfactoren, afkoopfactoren, omzettingsfactoren, inkoopfactoren en conversiefactoren (pensioenleeftijd 65 jaar)		78

HOOFDSTUK I ALGEMEEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit pensioenreglement worden geacht te zijn opgenomen de begripsomschrijvingen, opgenomen in artikel 2 van de statuten. Voorts wordt in dit pensioenreglement verstaan onder:

1. deelnemer: de werknemer of gewezen werknemer die op grond van het pensioenreglement pensioenaanspraken verwerft jegens het pensioenfonds;
2. gewezen deelnemer: de gewezen werknemer door wie op grond van het pensioenreglement geen pensioen meer wordt verworven en die bij beëindiging van de deelneming een pensioenaanspraak heeft behouden jegens het pensioenfonds;
3. partner: onder partner wordt verstaan:
  - a. de persoon met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is gehuwd; óf
  - b. de ongehuwde persoon die als partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geregistreerd in de registers van de burgerlijke stand; óf
  - c. de ongehuwde persoon met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een gezamenlijke huishouding voert;
4. gezamenlijke huishouding: van een gezamenlijke huishouding van de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met een ongehuwde persoon is sprake indien:
  - a. een - al dan niet in een notariële akte vastgelegde - samenlevingsovereenkomst is aangegaan, welke aan het pensioenfonds is overlegd, krachtens welke de partners zich verbonden hebben duurzaam een gezamenlijke huishouding te voeren, onder de verplichting gezamenlijk te voorzien in huisvesting en in elkaars verzorging, mits tussen hen geen bloed- en aanverwantschap in de eerste graad bestaat en er sprake is van niet meer dan één partner. Indien geen (notarieel verleden) samenlevingsovereenkomst kan worden overlegd, dient de Verklaring samenleving van het pensioenfonds te worden overlegd; en
  - b. uit inschrijving in het bevolkingsregister blijkt dat de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met de ongehuwde persoon op één adres woont; en
  - c. de gezamenlijke huishouding tenminste zes maanden gevoerd wordt;
5. gewezen partner: de persoon die partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geweest;

6. nabestaande: de persoon die op de dag van overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde diens partner was;
7. partnerpensioen: een uitkering voor de (gewezen) partner wegens het overlijden van de (gewezen) deelnemer;
8. kind: het kind van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, dat tot de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in familierechtelijke betrekking staat, alsmede het pleeg- en stiefkind dat door hem als eigen kind wordt onderhouden en opgevoed, indien en zolang:
  - a. de leeftijd van 18 jaar nog niet is bereikt; óf
  - b. tussen de 18-jarige en de 27-jarige leeftijd de voor werkzaamheden beschikbare tijd grotendeels in beslag wordt genomen door of in verband met het volgen van onderwijs of van een beroepsopleiding;
9. pensioenaanspraak: het recht op een nog niet ingegaan pensioen;
10. pensioenrecht: het recht op een ingegaan pensioen;
11. aanspraakgerechtigde: persoon die begunstigde is voor een nog niet ingegaan pensioen;
12. pensioengerechtigde: persoon voor wie op grond van het pensioenreglement het pensioen is ingegaan;
13. gepensioneerde: pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan;
14. pensioendatum: de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 67 jaar wordt;
15. pensioneringsdatum: de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer voor het eerst een ouderdomspensioen van het pensioenfonds ontvangt;
16. deeltijdfactor: de verhouding tussen het aantal uitbetaalde uren bij de werkgever en de voor het functieniveau geldende normale arbeidsduur in de van toepassing zijnde collectieve arbeidsovereenkomst dan wel, indien er geen collectieve arbeidsovereenkomst van toepassing is, de voor het functieniveau geldende bij de

werkgever gebruikelijke normale arbeidsduur, vermenigvuldigd met 100%, met dien verstande dat de deeltijdfactor nooit hoger is dan 100%;

17. pensioengevend loon: alle componenten in het loon in de zin van hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen of het uniform loonbegrip, met uitzondering van:
- uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen of de Werkloosheidswet en hierop door de werkgever verstrekte aanvullingen;
  - het genot van een door de werkgever ter beschikking gestelde auto;
  - het loon dat betrekking heeft op de periode vanaf de pensioendatum;
  - uitkeringen uit levensloop

Het loon dat meer heeft bedragen dan het maximum premieloon als bedoeld in hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen op jaarbasis, blijft buiten aanmerking voor de toepassing van de verplichte pensioenregeling. Indien de dienstbetrekking een deel van een kalenderjaar betreft, dan wel de werknemer minder dan de volledige arbeidstijd werkzaam is, wordt het maximum premieloon naar evenredigheid toegepast.;

18. franchise: een bedrag dat jaarlijks voor het daarop volgende kalenderjaar door het bestuur wordt vastgesteld. Indien de dienstbetrekking een deel van een kalenderjaar betreft, dan wel de werknemer minder dan de volledige arbeidstijd werkzaam is, wordt de franchise naar evenredigheid toegepast.

19. pensioengrondslag: het pensioengevend loon verminderd met de voor het loontijdvak overeenkomende franchise.;

20. excedentpensioengrondslag: het wettelijk gemaximeerd pensioengevend loon verminderd met het voor het loontijdvak van toepassing zijnde maximum pensioengevend loon in de verplichte pensioenregeling. Indien de dienstbetrekking een deel van een kalenderjaar betreft, dan wel de werknemer minder dan de volledige arbeidstijd werkzaam is, wordt het wettelijk gemaximeerd pensioengevend loon naar evenredigheid toegepast. De werkgever kan het pensioengevend loon maximeren, dan wel bepalen dat bepaalde loonbestanddelen niet meetellen voor het pensioengevend loon. Een maximering is alleen van toepassing indien:
- dit tussen de werkgever en de werknemers nader is overeengekomen in de pensioenovereenkomst betreffende de aanvullende pensioenregeling; en
  - dit tussen de werkgever en het bedrijfstakpensioenfonds is overeengekomen in de uitvoeringsovereenkomst aanvullende pensioenregeling;

21. WIA-uitkering: een arbeidsongeschiktheidsuitkering, dan wel een WGA-uitkering krachtens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA);
22. FVP: de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering te Amsterdam;
23. afkoopgrens: het grensbedrag bedoeld in artikel 65, eerste lid, van de Pensioenwet;
24. verlaagde afkoopgrens: de afkoopgrens die geldt bij afkoop van klein ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 41. Jaarlijks wordt het grensbedrag op 1 januari verhoogd met het percentage waarmee de wettelijke afkoopgrens per diezelfde datum is verhoogd, waarbij de uitkomst op een heel eurobedrag wordt afgerond;
25. werkgever in de optiekbranche: de werkgever die een onderneming of een gedeelte van een onderneming voert waarin uitsluitend of in hoofdzaak één der volgende handelingen bedrijfsmatig wordt verricht:
- het aanmeten, aanpassen, assembleren of afpassen van brillen – behoudens voor zover genoemde handelingen worden verricht in een onderneming of een gedeelte van een onderneming, waarin brillenglazen aan wederverkopers plegen te worden verkocht – of het herstellen van visuele of optische hulpmiddelen;
  - het aanmeten van visuele hulpmiddelen, met inbegrip van contactlenzen, het doen van subjectieve of objectieve metingen en het screenen van de ogen op abnormaliteiten;
  - het verkopen van visuele en optische hulpmiddelen aan anderen dan aan wederverkopers van deze artikelen.
- Een onderneming wordt geacht "in hoofdzaak" het optiekbedrijf uit te oefenen indien:
- de omzet binnen een onderneming voor 50% of meer in de optiek wordt verkregen; of
  - het aantal werknemers, dat bij genoemde werkzaamheden is betrokken, groter is dan het aantal werknemers, dat werkzaamheden verricht op het gebied van enige andere bedrijfstak.
26. Pensioenreglement 2005: Het pensioenreglement zoals dat van kracht was per 31 december 2005 inclusief de wijzigingen.
27. Pensioenreglement 2012: Het pensioenreglement zoals dat van kracht was tot 1 januari 2013 inclusief de wijzigingen;
28. ZW-uitkering: een uitkering ingevolge de Ziektewet;
29. WW-uitkering: een uitkering ingevolge de Werkloosheidswet;

30. WAO-uitkering: een arbeidsongeschiktheidsuitkering ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO).
31. Deelnemer in de Schoenmakerij: de deelnemer die in dienst is van een natuurlijke of rechtspersoon, die een onderneming drijft waarin het schoenherstellersbedrijf, het maatschoenmakersbedrijf en/of het orthopedisch schoenmakersbedrijf wordt uitgeoefend zoals genoemd in artikel 5 lid 1 onder b van de Statuten, alsmede de werkgever die een uitvoeringsovereenkomst heeft met het Pensioenfonds waarin de Pensioenaanvullingsregeling pensioenregeling 2008 voormalige deelnemers Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij van toepassing is verklaard zoals deze is opgenomen in artikel 61b.

Artikel 2 Deelneming

1. Deelnemer

Deelnemer is:

- a. de werknemer die verplicht is tot deelneming in het pensioenfonds op grond van de verplichtstelling krachtens de wet;
- b. de werknemer die verplicht is tot deelneming in het pensioenfonds op grond van een tussen zijn werkgever en het pensioenfonds gesloten aansluitingsovereenkomst;
- c. de gewezen werknemer indien en zolang zijn deelneming op grond van het tweede lid wordt voortgezet.

De deelneming vangt op zijn vroegst aan op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 20 jaar wordt.

2. Voortzetting van de deelneming

Na beëindiging van de dienstbetrekking met de werkgever wordt de deelneming voortgezet of hersteld met inachtneming van de artikelen 31 tot en met 33 :

- a. Indien de gewezen werknemer de pensioenopbouw vrijwillig voortzet (artikel 31);
- b. Indien de gewezen werknemer bij het einde van die dienstbetrekking recht heeft op een WAO-uitkering op basis van een arbeidsongeschiktheid van minimaal 25% of een WIA-uitkering op basis van een arbeidsongeschiktheid van minimaal 35% (artikel 32 of 33);
- c. Indien de gewezen werknemer overlijdt tijdens de periode waarin hij recht heeft op een ZW-uitkering, mits het recht op ZW-uitkering direct aansluit op het einde van die dienstbetrekking, in welk geval de deelneming geacht wordt niet

onderbroken te zijn geweest door beëindiging van de dienstbetrekking (artikel 32 lid 5 onderdeel a en 33 lid 5 onderdeel a);

- d. Indien de gewezen werknemer recht krijgt op een WAO- of WIA-uitkering in aansluiting op een ZW-uitkering die direct aansluit op het einde van de dienstbetrekking bij de werkgever (artikel 32 lid 5 onderdeel b en 33 lid 5 onderdeel b).

3. Einde van de deelneming

De deelneming eindigt op de dag:

- a. direct voorafgaand aan de pensioendatum;
- b. direct voorafgaand aan de pensioneringsdatum, behoudens voor zover de dienstbetrekking met de werkgever (gedeeltelijk) wordt voortgezet of voor zover de deelneming op grond van lid 2 nog wordt voortgezet;
- c. van het tussentijds, dat wil zeggen vóór de pensioneringdatum, beëindigen van de dienstbetrekking met een werkgever, tenzij:
  - aansluitend een dienstbetrekking met een aangesloten werkgever wordt aangegaan;
  - de deelneming wordt voortgezet op grond van het tweede lid;
- d. van het tussentijds eindigen van de overeenkomst als bedoeld in het eerste lid, onder b;
- e. dat de gewezen werknemer niet meer voldoet aan de voorwaarden waaronder de deelneming op grond van lid 2 wordt voortgezet, dan wel die voortzetting is geëindigd op grond van artikel 31 tot en met 33;
- f. van het overlijden van de deelnemer.

Artikel 3 Uitbetaling van pensioen

1. Aanvraag en toekenning van pensioen

Pensioenen worden door het pensioenfonds toegekend en uitbetaald op schriftelijke aanvraag door of namens de pensioengerechtigde gericht aan het pensioenfonds. Het pensioenfonds is bevoegd een pensioen uit eigen beweging toe te kennen indien de aanvraag om pensioen niet is gedaan, maar genoegzaam vaststaat dat recht op uitkering bestaat.

2. Termijnen en inhoudingen

De pensioenen worden uitbetaald – onder aftrek van wettelijke inhoudingen – in maandelijkse termijnen, aan het einde van iedere kalendermaand. Eventuele transactiekosten in verband met betaling naar een buitenlands bankrekeningnummer worden op het pensioen in mindering gebracht.

3. Bewijsstukken

Bij de aanvraag om pensioen dienen door het pensioenfonds nodig geachte stukken en gegevens te worden verstrekt, waaruit het recht op pensioen blijkt. Indien pensioen uitbetaald wordt aan een in het buitenland wonende pensioengerechtigde, verstrekt deze het pensioenfonds periodiek een bewijs van in leven zijn om vast te stellen of het recht op pensioen nog steeds bestaat.

4. Afkoopverbod

Aanspraken op pensioen kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.

5. Vervallen van niet opgevraagde pensioenuitkeringen

De uitbetaling van pensioen kan worden opgeschort indien:

- a. het pensioen niet is aangevraagd dan wel de door het pensioenfonds nodig geachte stukken en gegevens niet worden verstrekt;
- b. een pensioengerechtigde op pensioen met onbekende bestemming is vertrokken;
- c. de in het buitenland wonende pensioengerechtigde het door het pensioenfonds gevraagde bewijs van in leven zijn niet periodiek inzendt.

Een pensioenuitkering waarover op grond van een van deze situaties niet is beschikt, vervalt aan het pensioenfonds na het overlijden van de pensioengerechtigde.

6. Ten onrechte verstrekte pensioenuitkeringen

Ten onrechte verstrekte pensioenuitkeringen worden door of namens het pensioenfonds teruggevorderd.

Artikel 4 Gemoedsbezwaarde werknemers

1. Gemoedsbezwaren

De werknemer die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering, kan door het bestuur op zijn verzoek worden vrijgesteld van de verplichtstelling.

2. De aanvraag

De vrijstelling wordt aangevraagd door het indienen van een door de aanvrager ondertekende verklaring. Deze verklaring houdt ten minste in dat de aanvrager overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen elke vorm van verzekering en daarom noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd. Uit een door de werkgever ingediende verklaring moet voorts blijken of deze ook gemoedsbezwaren heeft tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen.

3. Indienen van de aanvraag

De in het tweede lid bedoelde verklaring wordt ingediend bij het pensioenfonds. Het pensioenfonds onderzoekt of de verklaring overeenkomstig de waarheid is.

4. Verlenen van de vrijstelling

Als de verklaring naar de mening van het pensioenfonds overeenkomstig de waarheid is, verleent het pensioenfonds de vrijstelling. Aan de vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden die nodig zijn in verband met de administratie van het pensioenfonds. Aan een werkgever die heeft verklaard geen gemoedsbezwaren te hebben tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen, kan op die grond een vrijstelling van de hem anders dan in zijn hoedanigheid van werkgever opgelegde verplichtingen niet worden geweigerd.

5. Bewijs van vrijstelling

Het pensioenfonds verstrekt een bewijs van de verleende vrijstelling.

6. Spaarbijdragen

De persoon die is vrijgesteld, betaalt dezelfde bijdragen die hij verschuldigd zou zijn indien hij geen vrijstelling had, aan het pensioenfonds in de vorm van spaarbijdragen. Dit geldt ook voor de werkgever die niet is vrijgesteld, met betrekking tot de bijdragen die hij verschuldigd is voor een werknemer die wel is vrijgesteld.

7. Omzetting in pensioenaanspraken

Op basis van een verzoek van de werknemer die niet is vrijgesteld en in dienst is van een werkgever die wel is vrijgesteld, betaalt de werkgever zowel de door de werknemer als de door de werkgever verschuldigde bijdragen aan het pensioenfonds. Deze bijdragen worden aangemerkt als pensioenpremies en de werknemer verkrijgt evenredige pensioenaanspraken overeenkomstig het pensioenreglement.

8. Spaarrekening

De op grond van het zesde lid ten behoeve van een werknemer betaalde spaarbijdragen worden door het pensioenfonds geboekt op een ten name van die werknemer staande spaarrekening. Het pensioenfonds verstrekt jaarlijks aan de werknemer met een spaarrekening, een opgave van het saldo op de spaarrekening aan het eind van het voorgaande kalenderjaar. Het spaarsaldo wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met de in het voorgaande kalenderjaar geldende rekenrente, verminderd met 0,5% punt, alsmede, indien de pensioenaanspraken op 1 januari zijn verhoogd op grond van artikel 43, eerste lid, met het percentage van die verhoging.

9. Intrekken en vervallen van de vrijstelling

Een vrijstelling wordt door het pensioenfonds ingetrokken:

- a. op verzoek van de persoon aan wie de vrijstelling is verleend;
- b. als naar het oordeel van het pensioenfonds de gemoedsbezwaren op grond waarvan de Vrijstelling is verleend, niet langer geacht kunnen worden te bestaan.

De vrijstelling kan door het pensioenfonds worden ingetrokken als de betrokkene de bij de vrijstelling gestelde voorwaarden niet of niet behoorlijk naleeft.

10. Gevolgen van intrekken en vervallen van de vrijstelling

Door het intrekken of het vervallen van de vrijstelling wordt ten aanzien van de betrokkene de pensioenregeling volledig van kracht. Het spaarsaldo vervalt en wordt omgezet in evenredige pensioenaanspraken.

Artikel 5 Uitbetaling van spaarbijdragen

1. Uitkeringen

Het gespaarde op de spaarrekening, bedoeld in artikel 4, achtste lid, wordt vanaf de pensioendatum in gelijke termijnen aan de werknemer uitgekeerd gedurende 15 jaar.

2. Overlijden vóór ingang van de uitkeringen

Bij het overlijden van de werknemer voordat de uitkeringen zijn ingegaan, worden de spaarbedragen in gelijke termijnen uitgekeerd aan de partner gedurende 15 jaar. Als er geen partner is, maar wel één of meer kinderen onder de 18 jaar, worden de spaarbedragen uitgekeerd aan de kinderen in de periode tussen het overlijden van de werknemer en de 18-jarige leeftijd van het jongste kind. Bij afwezigheid van een partner en kinderen worden de spaarbedragen in een bedrag ineens uitgekeerd aan de erfgenamen.

3. Overlijden na ingang van de uitkeringen

Bij het overlijden van de werknemer nadat de uitkeringen zijn ingegaan, wordt de betaling van de vastgestelde uitkeringen voor de nog resterende periode voortgezet aan de partner. Als er geen partner (meer) is, maar wel één of meer kinderen onder de 18 jaar, geschiedt de uitkering aan de kinderen in de periode tussen het overlijden van de werknemer en de 18-jarige leeftijd van het jongste kind. Bij afwezigheid van een partner en kinderen wordt het nog niet uitgekeerde spaarbedrag aangewend in een bedrag ineens uitgekeerd aan de erfgenamen.

4. Vaststelling gelijke termijnen

De gelijke termijnen als bedoeld in het eerste, tweede en derde lid worden bij ingang van deze uitkeringen vastgesteld door het gespaarde bedrag te delen door de uitkeringsduur in maanden. Ingegane uitkeringen worden jaarlijks per 1 januari verhoogd met de in het voorgaande kalenderjaar geldende rekenrente, verminderd met 0,5%punt, alsmede, indien de ingegane pensioenen op 1 januari zijn verhoogd op grond van artikel 43, eerste lid, met het percentage van die verhoging.

5. Afkoop

Als bij toepassing van het eerste of tweede lid de uitkering op jaarbasis niet meer bedraagt dan de afkoopgrens, wordt het spaarsaldo eenmalig uitgekeerd aan de werknemer, de partner of de kinderen.

Artikel 6 Verplichtingen van deelnemers en andere belanghebbenden

1. Naleving statuten en reglementen

Elke deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde is verplicht tot naleving van het bij of krachtens de statuten en dit reglement bepaalde.

2. Informatieverstrekking door deelnemers en andere belanghebbenden

Elke deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde is verplicht aan het pensioenfonds, binnen een door het pensioenfonds gestelde termijn, alle stukken en gegevens te verstrekken die het pensioenfonds nodig acht voor de goede uitvoering van de statuten en van dit reglement. Indien deze verplichting niet wordt nagekomen, is het pensioenfonds bevoegd de nodige gegevens naar beste weten vast te stellen en te registreren. Indien gedurende een jaar na bekendmaking niet gereageerd is op door het pensioenfonds geregistreerde gegevens, mag het pensioenfonds veronderstellen dat deze correct zijn en is het pensioenfonds bevoegd eventueel later gemelde wijzigingen niet door te voeren.

3. Eindigen gezamenlijke huishouding

De deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde van wie de gezamenlijke huishouding is geëindigd, is verplicht de beëindiging van de gezamenlijke huishouding te melden aan het pensioenfonds, onder overlegging van een notariële akte, dan wel een onderhandse overeenkomst of de (Eenzijdige) Verklaring beëindiging samenleving door het pensioenfonds.

4. Uitsluiten van aansprakelijkheid

Het pensioenfonds aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van het niet aanleveren van informatie, dan wel het aanleveren van onvolledige, onjuiste of niet tijdige informatie.

Artikel 7 Informatieverstrekking door het pensioenfonds

1. Informatie aan deelnemers en belanghebbenden

Het pensioenfonds zorgt dat de deelnemers bij toetreding schriftelijk op de hoogte gesteld worden van de inhoud van de geldende statuten en het geldende pensioenreglement van het pensioenfonds. Jaarlijks worden de deelnemers schriftelijk van de wijzigingen in het pensioenreglement op de hoogte gesteld. Het pensioenfonds stelt de belanghebbenden in staat desgewenst van de geldende statuten en het geldende pensioenreglement kennis te nemen.

2. Informatie over pensioenaanspraken

Het pensioenfonds verstrekt de volgende informatie over pensioenaanspraken.

- a. Het pensioenfonds verstrekt jaarlijks aan de deelnemers een opgave van de hoogte van het aan het eind van het voorgaande kalenderjaar opgebouwde pensioen en het te bereiken reglementaire pensioen, alsmede een opgave van de aan het voorgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken.
- b. Het pensioenfonds verstrekt aan de gewezen deelnemers, na afloop van het kalenderjaar waarin de deelneming is beëindigd, een opgave van de premievrije aanspraken en vervolgens om de vijf jaar een opgave van het opgebouwde pensioen.
- c. Het pensioenfonds verstrekt op verzoek aan de deelnemer en de gewezen deelnemer binnen drie maanden een opgave van de hoogte van de opgebouwde aanspraken. Het pensioenfonds kan een vergoeding vragen van de aan de opgave verbonden kosten.
- d. Het pensioenfonds verstrekt aan de ex-partner een opgave van de verkregen premievrije aanspraak op bijzonder partnerpensioen.

3. Aanspraken en rechten

Aanspraken en rechten kunnen alleen aan dit reglement worden ontleend.

4. Opgave aan gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden
  - a. Het pensioenfonds informeert de gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden vóór het ingaan van het pensioen en vervolgens telkens bij iedere verhoging, zoals bedoeld in artikel 43, over de hoogte van de maandelijkse pensioenuitkering.
  - b. Het pensioenfonds verstrekt na afloop van elk kalenderjaar een jaaroverzicht betreffende de in dat kalenderjaar verrichte pensioenuitkeringen en inhoudingen.

Artikel 8 Korting pensioenaanspraken en pensioenrechten

1. Het pensioenfonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verminderen indien:
  - a. het pensioenfonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de bij krachtens artikel 132 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen;
  - b. het pensioenfonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 of artikel 132 zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de aangesloten werkgevers onevenredig worden geschaad; en
  - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan. bedoeld in artikel 138 of artikel 139.
2. Het pensioenfonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de aangesloten werkgevers schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
3. De vermindering, bedoeld in het eerste lid, kan op zijn vroegst een maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, aangesloten werkgevers en de toezichthouder hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.

Artikel 9 Geschillen

1. Geschillencommissie

Een deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde die een geschil heeft met het pensioenfonds inzake een besluit van het bestuur, niet zijnde een besluit van algemene strekking of een besluit als bedoeld in artikel 4, kan tegen dit besluit Bezwaar maken bij het bestuur. Het beroepschrift wordt ingediend binnen twee maanden nadat het desbetreffende bestuursbesluit schriftelijk ter kennis is gebracht van de partij die het geschil aanhangig maakt. De geschillencommissie bedoeld in artikel 28 van de statuten brengt over een geschil een advies uit aan het bestuur of bevordert een schikking tussen partijen.

2. Bezwaar bij vrijstelling

Degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit over vrijstelling is betrokken, kan tegen een besluit om vrijstelling te verlenen of te weigeren of in te trekken, dan wel tegen de daaraan verbonden voorwaarden, bezwaar maken bij het bestuur. Het bezwaarschrift wordt door belanghebbende ingediend binnen zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt. Het bezwaarschrift wordt ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het bestreden besluit en de gronden van het bezwaar. Bij het nemen van een besluit op het bezwaarschrift wordt het bestuur geadviseerd door de Adviescommissie Bezwaarschriften vrijstellingsbesluiten, zoals opgenomen in de statuten.

3. Beroep bij vrijstelling

De belanghebbende kan tegen een besluit op het bezwaarschrift beroep instellen bij de rechtbank te Rotterdam, sector bestuursrecht. Het beroepschrift wordt ingediend binnen zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt. Het beroepschrift wordt ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het bestreden besluit en de gronden van het beroep. Tevens wordt een afschrift van het bestreden besluit bijgevoegd.

HOOFDSTUK II VERPLICHTE PENSIOENREGELING

Artikel 10 Pensioenaanspraken

1. Aanspraken

De deelnemer heeft, met in achtneming van het bepaalde in de artikelen 8 en 16 lid 1 en lid 3, aanspraak op:

- a. een levenslang ouderdomspensioen ten behoeve van zichzelf;
- b. een levenslang partnerpensioen ten behoeve van zijn partner;

- c. een levenslang bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de gewezen partner;
- d. een tijdelijk wezenpensioen ten behoeve van zijn kind of kinderen;
- e. een tijdelijk arbeidsongeschiktheidspensioen ten behoeve van zichzelf, indien hij in aanmerking komt voor een vervolguitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering; en
- f. een tijdelijk ANW-pensioen ten behoeve van zijn partner.

2. Karakter

De in het eerste lid genoemde pensioenaanspraken zijn gebaseerd op een uitkeringsovereenkomst, dat is een pensioenovereenkomst inzake een vastgestelde pensioenuitkering.

Artikel 11 Ouderdomspensioen

1. Uitkeringsperiode

Het ouderdomspensioen gaat in op

- de pensioendatum, óf
- de datum naar keuze van de (gewezen) deelnemer overeenkomstig het bepaalde in artikel 47,

en eindigt op

- de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.

2. Hoogte van het ouderdomspensioen

Het jaarlijks ouderdomspensioen bedraagt vanaf 2013 voor elk opbouwjaar 1,75% van de pensioengrondslag over het desbetreffende jaar., eventueel vermeerderd met het ouderdomspensioen overeenkomstig artikel 59, eerste lid en artikel 60.

3. Pensioenopbouw bij ziekte

Indien het loon verlaagd is in verband met ziekte, wordt – in afwijking van het tweede lid – op verzoek van de deelnemer de pensioenopbouw voortgezet over het verschil tussen de pensioengrondslag die gold vóór en de pensioengrondslag die geldt vanaf de verlaging van het loon in verband met ziekte. De premie komt voor rekening van de deelnemer.

Artikel 12 Partnerpensioen

1. Uitkeringsperiode

Het partnerpensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt

en eindigt op

- de laatste dag van de maand waarin de nabestaande overlijdt.

2. Hoogte van het partnerpensioen

Het jaarlijks partnerpensioen bedraagt vanaf 2013 voor elk opbouwjaar 1,225% van de pensioengrondslag over het desbetreffende jaar.

- Indien een deelnemer overlijdt, bedraagt het jaarlijks partnerpensioen op de ingangsdatum het tot de dag van overlijden opgebouwde partnerpensioen, vermeerderd met het partnerpensioen dat nog opgebouwd zou worden indien de deelnemer niet was overleden en hij van de dag van overlijden tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen op basis van de pensioengrondslag die gold in de twaalf maanden vóór het overlijden, eventueel vermeerderd met het partnerpensioen overeenkomstig artikel 59, eerste lid en artikel 60. Indien het loon verlaagd is in verband met ziekte en daardoor een lagere pensioengrondslag geldt, wordt het nog op te bouwen partnerpensioen gebaseerd op de pensioengrondslag die gold vóór de verlaging van het loon.
- Indien een gepensioneerde of een gewezen deelnemer overlijdt, bedraagt het jaarlijks partnerpensioen het tijdens de deelneming opgebouwde partnerpensioen, eventueel vermeerderd met het partnerpensioen overeenkomstig artikel 59, eerste lid en artikel 60.

3. Pensioenopbouw bij ziekte

Indien het loon verlaagd is in verband met ziekte, wordt – in afwijking van het tweede lid – op verzoek van de deelnemer de pensioenopbouw voortgezet over het verschil tussen de pensioengrondslag die gold vóór en de pensioengrondslag die geldt vanaf de verlaging van het loon in verband met ziekte. De premie komt voor rekening van de deelnemer.

4. Bijzonder partnerpensioen

Indien een (gewezen) deelnemer of een gepensioneerde met een andere partner dan de nabestaande gehuwd is geweest, met een ander een geregistreerd partnerschap heeft gehad of een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd, wordt het partnerpensioen ten behoeve van zijn nabestaande verminderd met het bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 39.

5. Overlijden tijdens onbetaald verlof

Indien een deelnemer overlijdt tijdens een periode van onbetaald verlof, terwijl hij er niet voor gekozen heeft om de pensioenopbouw op grond van artikel 27 voort te zetten, bedraagt het jaarlijks partnerpensioen, in afwijking van het tweede lid, onder a, het tot de dag van overlijden opgebouwde partnerpensioen, vermeerderd met het partnerpensioen dat nog opgebouwd zou worden indien de deelnemer niet was overleden en hij van de dag van aanvang van het verlof tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen op basis van de pensioengrondslag die gold in de twaalf maanden vóór het verlof.

6. Geen recht op partnerpensioen

Geen recht op partnerpensioen bestaat indien het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke huishouding eerst na de pensioneringsdatum is aangegaan.

Artikel 13 Wezenpensioen

1. Uitkeringsperiode

Het wezenpensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt of indien later op de eerste dag van maand volgend op de maand waarin aan de omschrijving van kind (wederom) wordt voldaan.

en eindigt op de laatste dag van de maand waarin

- niet meer aan de omschrijving van kind wordt voldaan, óf
- het kind eventueel eerder overlijdt.

2. Hoogte van het wezenpensioen

Het jaarlijks wezenpensioen bedraagt voor ieder kind 20% van het jaarlijks partnerpensioen, zonder een eventuele vermindering met het bijzonder partnerpensioen op grond van artikel 12, vierde lid.

Indien vóór ingang van het wezenpensioen het partnerpensioen is vervallen op grond van artikel 40, vijfde lid, dan wel het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk is vervallen op grond van artikel 46, wordt voor de vaststelling van het wezenpensioen uitgegaan van het

partnerpensioen, dat gegolden zou hebben als het partnerpensioen niet geheel of gedeeltelijk vervallen zou zijn.

3. Maximering wezenpensioen

Indien en zolang het aantal kinderen dat recht heeft op wezenpensioen groter is dan vijf, wordt elk van de wezenpensioenen met eenzelfde gedeelte verlaagd, zodat het totale wezenpensioen gelijk is aan het jaarlijks partnerpensioen, bedoeld in het tweede lid.

4. Volle wezen

Het wezenpensioen wordt verdubbeld vanaf de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin het kind ouderloos wordt. In dit verband wordt mede onder ouder verstaan degene die op het moment van zijn overlijden een pleeg- of stiefkind als eigen kind onderhield en opvoedde. Het wezenpensioen wordt maximaal eenmaal verdubbeld, en wel indien beide ouders overleden zijn.

Artikel 14 Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Voorwaarden

De deelnemer die in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) volgens een dagloon dat hoger is dan het voor betrokkene geldende wettelijk minimumloon per dag, heeft recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen indien hij in aanmerking komt voor een vervolgutkering krachtens de WAO.

2. Uitkeringsperiode

Het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op

- de dag waarop de vervolgutkering krachtens de WAO ingaat

en eindigt op

- de dag waarop de vervolgutkering krachtens de WAO eindigt, óf
- de dag direct voorafgaand aan de dag waarop het ouderdompensioen ingaat, óf
- de laatste dag van de maand, waarin de pensioengerechtigde overlijdt.

3. Hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen

Het arbeidsongeschiktheidspensioen bij een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer bedraagt per dag het verschil tussen enerzijds 70% van 100/108ste maal het dagloon krachtens de WAO zoals dit geldt op de eerste WAO-dag en anderzijds de vervolgutkering

die wordt verleend op de eerste dag waarover recht op vervolgitkering bestaat. Het hiervoor bedoelde dagloon wordt gemaximeerd op de wijze als bedoeld in hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen. Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt een evenredige uitkering verleend, in die zin dat het percentage van 70 vervangen wordt bij een arbeidsongeschiktheid van:

15 - 25% door 14
25 - 35% door 21
35 - 45% door 28
45 - 55% door 35
55 - 65% door 42
65 - 80% door 50,75.

Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt vermeerderd met het percentage van de vakantie-uitkering volgens de WAO. Indien de WAO-uitkering op de in artikel 44 van de WAO genoemde wijze wordt uitbetaald, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen op overeenkomstige wijze uitbetaald. In afwijking van het bepaalde in de eerste volzin van dit lid wordt de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen van de deelnemer die 80% of meer arbeidsongeschikt is en aan wie op of na 1 juli 2007 een vervolgitkering wordt toegekend, vastgesteld op de in de eerste volzin van dit lid genoemde wijze, met dien verstande dat in plaats van 70%, een percentage 75% dient te worden gehanteerd.

4. Tussentijdse wijzigingen

Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt verlaagd of verhoogd met ingang van de eerste dag van de maand waarin de vervolgitkering wordt herzien ter zake van verlaging respectievelijk van toeneming van de arbeidsongeschiktheid. Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt alsdan vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in het derde lid.

5. Overlijdensuitkering

Indien de pensioengerechtigde zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel overlijdt, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen, voor zover niet reeds uitbetaald, tot en met de laatste dag van de tweede maand, volgend op die waarin het overlijden plaatsvond, uitbetaald

- a. aan de nabestaande, óf
- b. aan de kinderen, indien er geen nabestaande is, óf
- c. aan degene ten aanzien van wie de overledene grotendeels in de kosten van het bestaan voorzag en met wie hij in gezinsverband leefde, indien er geen nabestaande is en geen kinderen.

Artikel 15 ANW-pensioen

1. het ANW-pensioen

De nabestaande van een deelnemer of een gepensioneerde die tot het ingaan van het ouderdomspensioen deelnemer is geweest heeft in aanvulling op het partnerpensioen recht op ANW-pensioen, indien hij geboren is in of na 1950 én de nabestaande op de dag van overlijden van de deelnemer, of op een later moment:

- a. geen ongehuwd kind dan wel een niet als partner geregistreerd kind onder de 18 jaar heeft dat tot zijn huishouden behoort, én
- b. niet arbeidsongeschikt is voor ten minste 45%.

2. Uitkeringsperiode

Het ANW-pensioen vermeld in lid 1 van dit artikel, gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt, óf
- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt dan wel geen ongehuwd kind onder de 18 jaar meer tot het huishouden van de nabestaande behoort, óf
- de eerste van de maand waarin de nabestaande voldoet aan de voorwaarde a. en b. van lid 1.

en eindigt

- na 1 jaar als de nabestaande op de ingangsdatum jonger dan 30 jaar is;
- na 2 jaar als hij op de ingangsdatum ouder dan 29 maar jonger dan 35 jaar is;
- na 3 jaar als hij op de ingangsdatum ouder dan 34 maar jonger dan 40 jaar is;
- na 4 jaar als hij op de ingangsdatum ouder dan 39 maar jonger dan 45 jaar is;
- na 5 jaar als hij op de ingangsdatum ouder dan 44 maar jonger dan 50 jaar is;
- op de dag dat de nabestaande in aanmerking komt voor een AOW-uitkering, maar uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de nabestaande de 67-jarige leeftijd bereikt, indien hij op de ingangsdatum ouder dan 49 jaar is; óf
- op de laatste dag van de maand waarin de nabestaande overlijdt..

3. Hoogte van het ANW-pensioen

Indien de overleden deelnemer of gepensioneerde laatstelijk op de normale arbeidsduur overeenkomstig de van toepassing zijnde collectieve arbeidsovereenkomst dan wel, indien er geen collectieve arbeidsovereenkomst van toepassing is, de bij de werkgever gebruikelijke normale arbeidsduur werkzaam was, bedraagt het jaarlijks ANW-pensioen een door het bestuur te bepalen bedrag. Indien hij op een minder aantal uren werkzaam was, wordt dit bedrag verlaagd op basis van de voor hem geldende deeltijdfactor. Het hiervoor bedoelde bedrag wordt ieder jaar per 1 januari verhoogd indien en voor zover de ingegane

pensioenen worden verhoogd dan wel laatstelijk zijn verhoogd op grond van artikel 43, met dien verstande dat dit bedrag wordt vastgesteld op het dichtstbijzijnde hogere bedrag dat een veelvoud is van twaalf euro.

Artikel 16 Premie

1. Premievaststelling

De premie die voor de uitvoering van de verplichte pensioenregeling beschikbaar wordt gesteld, wordt steeds voor een periode van minimaal vijf jaar vastgesteld door het bestuur, na overleg met de in artikel 9, eerste lid, van de statuten, genoemde werkgevers- en werknemersverenigingen. Het bestuur voert de verplichte regeling uit op basis van deze premie met inachtneming van artikel 8. Indien, in enig kalenderjaar, de premie naar het oordeel van het bestuur niet toereikend is ter financiering van de pensioenaanspraken van de deelnemers zoals omschreven in hoofdstuk II, kan het bestuur, na ingewonnen schriftelijk advies van de actuaris, de opbouw van aanspraken in dat jaar verlagen.

2. Verschuldigdheid van de premie

Voor iedere deelnemer wordt jaarlijks premie geheven voor de financiering van de verplichte pensioenregeling. Deze premie is door de aangesloten werkgever verschuldigd. De aangesloten werkgever kan een gedeelte van de premie op het loon van de deelnemer inhouden.

3. Niet aan het pensioenfonds afgedragen premie

Indien de werkgever de premie niet aan het pensioenfonds heeft betaald, wordt voor de vaststelling van de pensioenaanspraken van de deelnemer en zijn nagelaten betrekkingen de premie geacht aan het pensioenfonds te zijn betaald, tenzij:

- a) het premie betreft die verschuldigd is over de in artikel 64, lid 1, onder c, van de Werkloosheidswet bedoelde periode ;
- b) er sprake is van boze opzet bij werkgever en werknemer. Hiervan is in ieder geval sprake indien het premie betreft die verschuldigd is door een werkgever, die welbewust de premie niet heeft betaald en gebleken is dat de werknemer daarmee heeft ingestemd;
- c) het premie betreft die verschuldigd is door een in een andere lidstaat gevestigde werkgever, die zich niet heeft aangemeld bij het pensioenfonds en het pensioenfonds in redelijkheid niet kon weten dat de werkgever werknemers in Nederland te werk heeft gesteld; of
- d) om een andere reden niet van het pensioenfonds kan worden verwacht dat het pensioenaanspraken aan de deelnemer of zijn nagelaten betrekkingen toekent.

4. Premie

De premie is, met inachtneming van artikel 128 van de Pensioenwet, voor 2017 vastgesteld op 21,6% van de pensioengrondslag. Hiervan kan de werkgever 5,70% of minder op het loon van de deelnemer inhouden.

Voor 2017 tot en met 2020 is de premie vastgesteld op 21,6% van de pensioengrondslag. Hiervan kan de werkgever 5,70% of minder op het loon van de deelnemer inhouden.

Op 1 januari 2019 vindt een evaluatie plaats waarbij, als de renteontwikkeling aanleiding geeft tot een premieverhoging (met andere woorden de premiedekkingsgraad heeft in de jaren 2017 en 2018 gemiddeld niet minimaal 95% bedragen), de verhoging (meer premie) verdeeld wordt tussen de werkgever en de deelnemer.

De helft van het verschil in premie in de vorm van een premieverhoging voor de werkgever en de andere helft in de vorm van een verlaging van de opbouw voor de deelnemer.

Voor werkgevers die vallen onder de Cao Schoentechniek en Cao Textielgoederen Groothandel is, de in de Cao afgesproken maximum werknemerspremie van toepassing. Op 1 januari 2017 is in de Cao Schoentechniek opgenomen dat 50% van de pensioenpremie door de werkgevers en 50% door de werknemers wordt betaald.

Op 1 januari 2017 is in de Cao Textielgoederen Groothandel een verdeelsleutel van 2/3 werkgever en 1/3 werknemer van toepassing als premieverdeling.

5. Pensioenaanvullingsregeling optiekbranche

Voor iedere deelnemer, die werknemer is bij een werkgever in de optiekbranche, wordt uiterlijk tot 1 januari 2021 in aanvulling op de premie als bedoeld in lid 2, jaarlijks premie geheven ter financiering van de pensioenaanvullingsregeling zoals omschreven in artikel 61a. Deze premie is vastgesteld op 1,3% van het ongemaximeerde pensioengevend loon, tot het wettelijk gemaximeerd pensioengevend loon. Hiervan kan de werkgever 50% of minder op het loon van de deelnemer inhouden. In afwijking van het bepaalde in lid 1 kan het bestuur de premie voor de pensioenaanvullingsregeling jaarlijks opnieuw vaststellen. Voor 2017 is de premie vastgesteld op 0%.

6. Pensioenaanvullingsregeling voor de deelnemer in de schoenmakerij.

Voor iedere Deelnemer in de Schoenmakerij, wordt uiterlijk tot 1 januari 2023 in aanvulling op de premie als bedoeld in lid 2, jaarlijks premie geheven ter financiering van de pensioenaanvullingsregeling zoals omschreven in artikel 61b. Deze premie is vastgesteld op 1% van het ongemaximeerde pensioengevend loon, tot het wettelijk gemaximeerd pensioengevend loon. Hiervan kan de werkgever 50% of minder op het loon van die deelnemer inhouden. In afwijking van het bepaalde in lid 1 kan het bestuur de premie voor de pensioenaanvullingsregeling jaarlijks opnieuw vaststellen. Voor 2017 is de premie vastgesteld op 1%.

HOOFDSTUK III AANVULLENDE PENSIOENREGELING

Dit hoofdstuk geldt alleen als de werkgever heeft gekozen voor een aanvullende pensioenregeling.

Artikel 17 Aanvullende pensioenaanspraken

1. Aanvullingen op de verplichte pensioenregeling

Het pensioenfonds kan op verzoek van een aangesloten werkgever voor de deelnemers, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder a of b, die in dienst zijn van deze werkgever en een loon ontvangen dat op jaarbasis hoger is dan het maximum pensioengevend loon overeenkomstig artikel 1, onder 17, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 8 en 21 lid 1 en lid 4, pensioenaanspraken opbouwen in aanvulling op de aanspraken die voortvloeien uit hoofdstuk II.

2. Uitvoeringsovereenkomst

De afspraken tussen de aangesloten werkgever en het pensioenfonds worden vastgelegd in een tussen de aangesloten werkgever en het pensioenfonds gesloten uitvoeringsovereenkomst. In deze overeenkomst worden de verplichtingen van de werkgever in het kader van de uitvoering van deze afspraken vastgelegd.

3. Karakter

De in het eerste lid genoemde pensioenaanspraken zijn gebaseerd op een uitkeringsovereenkomst, dat is een pensioenovereenkomst inzake een vastgestelde pensioenuitkering.

Artikel 18 Ouderdomspensioen

1. Hoogte van het ouderdomspensioen

Het jaarlijks ouderdomspensioen bedraagt voor elk opbouwjaar vanaf 2013 1,75% van de excedentpensioengrondslag over het desbetreffende jaar. Op de ingangsdatum is het jaarlijks ouderdomspensioen gelijk aan de som van de jaarlijks opgebouwde ouderdomspensioenen over de excedentpensioengrondslagen, die tijdens de deelneming hebben gegolden, eventueel vermeerderd met het ouderdomspensioen overeenkomstig artikel 59, eerste lid en artikel 60.

2. Overige bepaling

Van artikel 11 zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 19 Partnerpensioen

1. Hoogte van het partnerpensioen

Het jaarlijks partnerpensioen bedraagt voor elk opbouwjaar vanaf 2013 1,225% van de excedentpensioengrondslag over het desbetreffende jaar. Op de ingangsdatum is het jaarlijks partnerpensioen gelijk aan de som van de jaarlijks opgebouwde partnerpensioenen over de excedentpensioengrondslagen, die tijdens de deelneming hebben gegolden, eventueel vermeerderd met het ouderdompensioen overeenkomstig artikel 59, eerste lid en artikel 60.

2. Overige bepaling

Artikel 12 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 20 Wezenpensioen

1. Hoogte van het wezenpensioen

Het jaarlijks wezenpensioen bedraagt voor ieder kind 20% van het jaarlijks partnerpensioen, als bedoeld in artikel 19, eerste lid, zonder een eventuele vermindering met het bijzonder partnerpensioen op grond van artikel 12, vierde lid.

2. Overige bepaling

Van artikel 13 zijn het eerste lid, het tweede lid, tweede alinea, en het derde tot en met het vierde lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 21 Premie

1. Premievaststelling

De premie die voor de uitvoering van de aanvullende pensioenregeling beschikbaar wordt gesteld, wordt steeds voor een periode van minimaal vijf jaar vastgesteld door het bestuur, na overleg met de in artikel 9, eerste lid, van de statuten, genoemde werkgevers- en werknemersverenigingen. Het bestuur voert de verplichte regeling uit op basis van deze premie met inachtneming van artikel 8. Indien, in enig kalenderjaar, de premie naar het oordeel van het bestuur niet toereikend is ter financiering van de pensioenaanspraken van de deelnemers zoals omschreven in hoofdstuk III, kan het bestuur, na ingewonnen schriftelijk advies van de actuaris, de opbouw van aanspraken in dat jaar verlagen.

2. Verschuldigdheid van de premie

Voor iedere deelnemer in de aanvullende pensioenregeling wordt jaarlijks premie geheven voor de financiering van de aanvullende pensioenregeling. Deze premie is door de aangesloten werkgever verschuldigd. De aangesloten werkgever kan een gedeelte van de premie op het loon van de desbetreffende deelnemer inhouden overeenkomstig de daarover gemaakte afspraak.

3. Premie

De premie is, met inachtneming van artikel 128 van de Pensioenwet, voor 2017 vastgesteld op 24,7% van de excedentpensioengrondslag en voor 2018 tot en met 2020 op 24,7% van de excedentpensioengrondslag, mits de werkgever niet meer dan 100 werknemers heeft die deelnemen in de aanvullende pensioenregeling. Indien de werkgever meer dan 100 werknemers heeft die deelnemen in de aanvullende pensioenregeling, kan het pensioenfonds een afwijkend premiepercentage vaststellen, waarbij rekening wordt gehouden met de gemiddelde leeftijd en de man/vrouw-samenstelling van die deelnemers. De werkgever kan een gedeelte van de premie op het loon van de deelnemer inhouden overeenkomstig de daarover gemaakte afspraak.

Op 1 januari 2019 vindt een evaluatie plaats waarbij, als de renteontwikkeling aanleiding geeft tot een premieverhoging (met andere woorden de premiedekkingsgraad heeft in de jaren 2017 en 2018 gemiddeld niet minimaal 95% bedragen), de verhoging (meer premie) verdeeld wordt tussen de werkgever en de deelnemer.

De helft van het verschil in premie in de vorm van een premieverhoging voor de werkgever en de andere helft in de vorm van een verlaging van de opbouw voor de deelnemer.

4. Niet aan het pensioenfonds afgedragen premie

De in het eerste lid bedoelde deelnemer heeft alleen aanspraak op aanvullende pensioenaanspraken indien en voor zover de daartoe verschuldigde premie aan het pensioenfonds is betaald. Indien de werkgever de premie niet aan het pensioenfonds heeft betaald, wordt voor de vaststelling van de pensioenaanspraken van de deelnemer en zijn nagelaten betrekkingen de premie geacht aan het pensioenfonds te zijn betaald, tenzij:

- a. het premie betreft die verschuldigd is over de in artikel 64, lid 1, onder c, van de Werkloosheidswet bedoelde periode;
- b. er sprake is van boze opzet bij werkgever en werknemer. Hiervan is in ieder geval sprake indien het premie betreft die verschuldigd is door een werkgever, die welbewust de premie niet heeft betaald en gebleken is dat de werknemer daarmee heeft ingestemd; of
- c. om een andere reden niet van het pensioenfonds kan worden verwacht dat het pensioenaanspraken aan de deelnemer of zijn nagelaten betrekkingen toekent.

5. Premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Indien een deelnemer een WAO- of een WIA-uitkering ontvangt en in aanmerking komt voor premievrije voortzetting van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid is er geen premie verschuldigd. Voor de beoordeling of en in hoeverre een deelnemer in aanmerking komt voor premievrije voortzetting van de pensioenopbouw zijn de artikelen 32 en 33 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat als basis voor de premievrije voortzetting de excedentpensioengrondslag geldt.

HOOFDSTUK IV VRIJWILLIGE PENSIOENREGELING (vervallen)

Artikel 22 Vervallen

Artikel 23 Vervallen

Artikel 24 Vervallen

Artikel 25 Vervallen

Artikel 26 Vervallen

HOOFDSTUK V VERLOF

Artikel 27 Opbouw van aanspraken tijdens verlof

1. Voortzetting van pensioenopbouw tijdens verlof

De deelnemer die verlof heeft opgenomen zonder behoud van loon, heeft de mogelijkheid om de pensioenopbouw over de verlofperiode geheel of gedeeltelijk tegen betaling van de volledige premie voort te zetten, indien tijdens deze periode de dienstbetrekking heeft voortgeduurd, daaronder begrepen perioden van - al dan niet in deeltijd - :

- a. ouderschapsverlof als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Wet arbeid en zorg;
- b. sabbatsverlof krachtens een schriftelijk vastgelegde regeling van de werkgever gedurende ten hoogste twaalf maanden;
- c. studieverlof voor cursussen, voor opleidingen of studie voor een beroep, voor het op peil houden van de vakkennis en voor cursussen, opleidingen of studie die door de werkgever worden gefinancierd.

met dien verstande dat bij dienstbetrekkingen in deeltijd de pensioenopbouw wordt gerelateerd aan de deeltijdfactor.

2. Pensioengrondslag

Indien de pensioenopbouw op grond van het eerste lid wordt voortgezet, geldt als pensioengrondslag het verschil tussen de pensioengrondslag die gold vóór en de pensioengrondslag die geldt vanaf het opnemen van het verlof.

Artikel 28 Premies tijdens verlof

Indien een deelnemer ervoor kiest om de pensioenopbouw op grond van artikel 27 voort te zetten, vindt deze plaats indien en voor zover de in artikel 16, derde, vierde lid en vijfde lid, en artikel 21, derde en vierde lid, bedoelde premies, indien van toepassing (zowel het werkgevers- als het werknemersdeel) aan het pensioenfonds zijn voldaan.

Artikel 29 Risicodekking tijdens verlof

Ook indien de deelnemer ervoor gekozen heeft om de pensioenopbouw op grond van artikel 27 over de verlofperiode niet voort te zetten, blijft het risico van overlijden en arbeidsongeschiktheid tijdens het verlof gedekt op basis van de pensioengrondslag die gold vóór het opnemen van het verlof.

HOOFDSTUK VI BEËINDIGING EN/OF VOORTZETTING VAN DE PENSIOENOPBOUW

Artikel 30 Tussentijdse beëindiging

Indien de deelneming anders dan door overlijden eindigt vóór de pensioneringsdatum, krijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op het opgebouwde:

- ouderdomspensioen;
- partnerpensioen; en
- wezenpensioen.

Artikel 31 Vrijwillige voortzetting

1. Voorwaarden

Het pensioenfonds is voor de deelnemer die gewezen werknemer wordt bevoegd op zijn verzoek toe te staan, dat deze de pensioenopbouw vrijwillig voortzet.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

1. het verzoek moet zijn gedaan binnen negen maanden na het einde van de deelneming;
2. de voortzetting geldt voor een periode van maximaal drie jaar;
3. de pensioengrondslag wordt gebaseerd op de pensioengrondslag, die gold in de twaalf maanden voorafgaand aan de voortzetting van de deelneming. Deze pensioengrondslag wordt ieder jaar verhoogd op grond van het CBS-indexcijfer 'Detailhandel' van de CAO-lonen van de onder het pensioenfonds vallende detailhandelssectoren, exclusief bijzondere beloningen, over de periode van juli tot juli daaraan voorafgaand;
4. de premies als bedoeld in artikel 16 lid 4 en artikel 21 lid 3, indien van toepassing worden aan het pensioenfonds voldaan op de wijze, in de termijnen en op de tijdstippen zoals door het pensioenfonds bepaald.

Indien de gewezen werknemer onmiddellijk voorafgaand aan de voortzetting van de deelneming, deelnemer is in de aanvullende pensioenregeling als bedoeld in hoofdstuk III, omvat de voortzetting mede deze regeling. De excedentpensioengrondslag wordt gebaseerd op de excedentpensioengrondslag, die gold in twaalf maanden voorafgaand aan de voortzetting van de deelneming.

2. Beëindiging van de voortzetting

De vrijwillige voortzetting eindigt:

- a. door het verstrijken van de maximale periode van drie jaar;
- b. door opzegging door de deelnemer, zijn eventuele werkgever of het pensioenfonds bij aangetekend schrijven met een opzegtermijn van drie maanden;
- c. indien de verschuldigde premie niet op de vervaldag is voldaan, met ingang van een door het pensioenfonds te bepalen tijdstip;
- d. zodra de deelnemer komt te behoren tot de kring van personen, die hetzij krachtens de wet verplicht zijn tot deelneming in het pensioenfonds of in enig ander bedrijfstakpensioenfonds hetzij ingevolge een overeenkomst als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder b, door het bestuur als deelnemers worden aangemerkt;
- e. op de dag direct voorafgaand aan de pensioneringsdatum;
- f. op de dag van overlijden van de deelnemer.

Artikel 32 Voortzetting bij WAO-uitkering

1. Voortzetting van de pensioenopbouw

Gedurende de periode waarin de deelnemer recht heeft op een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) met een arbeidsongeschiktheid van 25% of meer, wordt de pensioenopbouw geheel of gedeeltelijk voortgezet, zonder dat premie aan het pensioenfonds verschuldigd is, voor

- a. ouderdomspensioen,
- b. partnerpensioen en
- c. wezenpensioen

2. Basis voor de premievrije voortzetting

De rechten op pensioen over de in het eerste lid bedoelde periode worden vastgesteld op basis van de pensioengrondslag, die verkregen wordt door de pensioengrondslag die gold in de twaalf maanden voorafgaande aan de ingangsdatum van de WAO-uitkering.

3. Hoogte van de pensioengrondslag

De pensioengrondslag per kalenderjaar over de in het eerste lid bedoelde periode wordt vastgesteld, door de in het tweede lid bedoelde pensioengrondslag te vermenigvuldigen met:

- a. 25% bij een arbeidsongeschiktheid van 25-45%;
- b. 50% bij een arbeidsongeschiktheid van 45-65%;
- c. 100% bij een arbeidsongeschiktheid van 65-100%.

Indien recht bestaat op premievrije voortzetting gedurende een deel van een kalenderjaar, wordt de volgens het tweede lid vastgestelde pensioengrondslag voor dat kalenderjaar eerst vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen waarover WAO-uitkering wordt verleend en waarvan de noemer gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar.

4. Wijzigingen in de mate van arbeidsongeschiktheid

Indien een toeneming van de arbeidsongeschiktheid leidt tot een hogere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid, waarbij de verminderde arbeidsongeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, wordt deze hogere pensioenopbouw - in afwijking van het tweede lid - gebaseerd op de pensioengrondslag, die verkregen wordt door de pensioengrondslag overeenkomend met het pensioengevend loon verdiend bij die werkgever in de twaalf maanden voorafgaand aan de dag waarop de WAO-uitkering wordt herzien, te herleiden tot een pensioengrondslag van een geheel kalenderjaar. Indien de WAO-uitkering wordt herzien als gevolg van toeneming van de arbeidsongeschiktheid, waarbij de verminderde arbeidsongeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, dan wel als gevolg van afnemering van de arbeidsongeschiktheid, en deze toeneming of afnemering tot een hogere of lagere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid leidt, wordt de premievrije pensioengrondslag aangepast met ingang van de dag waarop de WAO-uitkering wordt herzien.

5. Premievrije voortzetting bij of na een ZW-uitkering.

Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing voor de deelnemer:

- a. als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder c, gedurende de periode dat betrokkene – buiten dienstverband – een ZW-uitkering ontvangt, mits aanspraak gemaakt wordt op een nabestaandenpensioen als gevolg van overlijden van de deelnemer.
- b. als bedoeld in artikel 2 onder d.

Bij toepassing van dit lid wordt de pensioengrondslag voor bedoelde periode vastgesteld, gelijkgesteld aan de pensioengrondslag die gold in de twaalf maanden voorafgaande aan de datum waarop de deelnemer gewezen werknemer werd.

6. Informatievoorziening

De gegevensaanlevering vanuit het UWV zijn leidend voor het verlenen van voortzetting van de pensioenopbouw.

7. Nadere voorwaarden

Het bepaalde in de voorgaande leden is niet of niet meer van toepassing indien de deelnemer:

- a. arbeidsongeschikt in de zin van de WAO was op het tijdstip, waarop zijn deelneming laatstelijk aanving. Indien de deelnemer op dat tijdstip gedeeltelijk arbeidsongeschikt in de zin van de WAO was, wordt premievrije voortzetting verleend indien en voor zover de WAO-uitkering tijdens de deelneming wordt herzien als gevolg van toeneming van de arbeidsongeschiktheid, waarbij deze toeneming leidt tot een hogere pensioenopbouw volgens het derde en vierde lid;
- b. niet de inlichtingen verstrekt, die het pensioenfonds voor de toepassing van dit artikel nodig oordeelt. In dit geval bepaalt het pensioenfonds het tijdstip waarop dit artikel niet meer toegepast wordt.

Artikel 33 Voortzetting bij WIA-uitkering

1. Voortzetting van de pensioenopbouw

Gedurende de periode waarin de deelnemer recht heeft op een uitkering krachtens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) naar een arbeidsongeschiktheid in de zin van die wet van 35% of meer, wordt de verwerving van aanspraken op pensioen, met uitzondering van de verwerving van aanspraken op pensioen op grond van hoofdstuk IV, geheel of gedeeltelijk voortgezet, zonder dat premie aan het pensioenfonds verschuldigd is, voor a) ouderdomspensioen, b) partnerpensioen, en c) wezenpensioen.

2. Basis voor de premievrije voortzetting

De aanspraken op pensioen over de in het eerste lid bedoelde periode worden vastgesteld op basis van de pensioengrondslag, die gold in de twaalf maanden voorafgaande aan de eerste dag van de wachttijd in de zin van de WIA, vermeerderd met eventuele verhogingen als bedoeld in artikel 43 verleend in deze wachttijd. Indien de deelneming direct voorafgaande aan de eerste dag van bedoelde wachttijd korter dan een jaar heeft geduurd, wordt de pensioengrondslag die gold in die kortere periode herleid tot een pensioengrondslag op jaarbasis.

3. Hoogte van de pensioengrondslag

De pensioengrondslag per kalenderjaar over de in het eerste lid bedoelde periode wordt vastgesteld, door de in het tweede lid bedoelde pensioengrondslag te vermenigvuldigen met het volgende voortzettingspercentage:

- a. 25% bij een arbeidsongeschiktheid van 35-45%;
- b. 50% bij een arbeidsongeschiktheid van 45-65%;
- c. 100% bij een arbeidsongeschiktheid van 65-100%.

Indien recht bestaat op premievrije voortzetting gedurende een deel van een kalenderjaar, wordt de volgens het tweede lid vastgestelde pensioengrondslag voor dat kalenderjaar eerst vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen waarover WIA-uitkering wordt verleend en waarvan de noemer gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar.

Voor de deelnemer die al arbeidsongeschikt was, in de zin van de WIA of de Ziektewet (ZW), op de datum waarop zijn deelneming laatstelijk aanvang is dit lid niet van toepassing voor zijn op dat moment geldende mate van arbeidsongeschiktheid en wordt het voortzettingspercentage vastgesteld door eerst het voortzettingspercentage volgens bovengenoemde tabel vast te stellen en deze vervolgens te verminderen met het voortzettingspercentage vastgesteld volgens die zelfde tabel op basis van zijn arbeidongeschiktheid bij de laatste aanvang van zijn deelneming.

De mate van arbeidsongeschiktheid bij aanvang van de deelneming wordt daarbij als volgt vastgesteld:

- a. Voor de deelnemer die tijdens de deelneming aan deze pensioenregeling op grond van een pensioenregeling van een eerdere werkgever recht heeft of krijgt op premievrije voortzetting van de verwerving van pensioenaanspraken wegens arbeidsongeschiktheid betreft dit de mate van arbeidsongeschiktheid die gold bij het einde van die (eerdere) dienstbetrekking dan wel de mate van arbeidsongeschiktheid die gold op de latere datum waarop de uitkering ingevolge de WIA is ingegaan.
- b. Voor andere arbeidsongeschikte deelnemers dan genoemd onder a wordt de mate van arbeidsongeschiktheid bij aanvang van de deelneming vastgesteld op basis van de mate van arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA op die datum of de latere datum waarop de uitkering ingevolge de WIA ingaat. Voorafgaand aan het recht op een uitkering krachtens de WIA dient gedurende een onafgebroken periode van 24 maanden sprake geweest te zijn van en ZW-uitkering.

4. Wijzigingen in de mate van arbeidsongeschiktheid

- a. Indien een toeneming van de arbeidsongeschiktheid leidt tot een hoger voortzettingspercentage overeenkomstig het derde lid, waarbij de toegenomen arbeidsongeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, wordt voortzetting van de verwerving van pensioenaanspraken op basis van dit hogere voortzettingspercentage - in afwijking van het tweede lid - gebaseerd op de pensioengrondslag, die gold in de twaalf maanden direct voorafgaande aan de eerste dag waarop de WIA- uitkering wordt herzien. Indien de deelneming bij deze aangesloten werkgever korter dan een jaar heeft geduurd, wordt de pensioengrondslag die gold in die kortere periode herleid tot een pensioengrondslag op jaarbasis.
- b. Indien de WIA-uitkering wordt herzien als gevolg van vermindering van de arbeidsongeschiktheid, wordt het voortzettingspercentage aangepast met ingang van de dag waarop de WIA-uitkering wordt herzien.
- c. Indien een toeneming van de arbeidsongeschiktheid leidt tot een hoger voortzettingspercentage, terwijl de deelnemer geen dienstbetrekking heeft met een aangesloten werkgever, wordt het voortzettingspercentage aangepast met ingang van de dag waarop de WIA-uitkering wordt herzien, met dien verstande dat het voortzettingspercentage niet uitgaat boven het voortzettingspercentage dat gold op de datum dat de deelnemer geen dienstbetrekking meer had met een aangesloten werkgever dan wel op de latere dag waarop de WIA-uitkering is ingegaan.

5. Premievrije voortzetting bij of na ZW-uitkering

Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing voor de gewezen werknemer:

- a. als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder c, gedurende de periode dat betrokkene – buiten dienstverband – een ZW-uitkering ontvangt, mits aanspraak gemaakt wordt op een nabestaandenpensioen als gevolg van overlijden van de deelnemer.
- b. Als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder d.

Bij toepassing van dit lid is de pensioengrondslag voor bedoelde perioden gelijk aan de pensioengrondslag die gold in de twaalf maanden direct voorafgaande aan de datum waarop de deelnemer gewezen werknemer werd.

6. Informatievoorziening

De gegevensaanlevering vanuit het UWV zijn leidend voor het verlenen van voortzetting van de pensioenopbouw.

7. Nadere voorwaarden

Het bepaalde in de voorgaande leden is niet of niet meer van toepassing indien de deelnemer niet de inlichtingen verstrekt, die het pensioenfonds voor de toepassing van dit

artikel nodig oordeelt. In dit geval bepaalt het pensioenfonds het tijdstip waarop dit artikel niet meer toegepast wordt.

8. Samentelling tijdvakken van arbeidsongeschiktheid

Perioden waarin de arbeidsongeschiktheid in de zin van de WIA met minder dan vier weken is onderbroken worden voor de toepassing van dit artikel samengeteld.

Artikel 34 Vervallen

Artikel 35 Vervallen

HOOFDSTUK VII WAARDE-OVERDRACHT

Artikel 36 Plicht tot waardeoverdracht

1. Uitgaande individuele waardeoverdracht

Het pensioenfonds is verplicht om na een verzoek van een gewezen deelnemer tot waardeoverdracht de overdrachtswaarde van zijn pensioenaanspraken over te dragen indien:

- a. er sprake is van een individuele beëindiging van de deelneming; en
- b. die waardeoverdracht ertoe strekt het de gewezen deelnemer mogelijk te maken pensioenaanspraken te verwerven bij de ontvangende pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever of de beroepspensioenregeling;

tenzij sprake is van een van de in artikel 37 omschreven situaties. Indien het verzoek van de gewezen deelnemer tot waardeoverdracht partnerpensioen betreft, is voor de waardeoverdracht van dit partnerpensioen tevens vereist dat de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen met de waardeoverdracht instemt.

2. Ingaande individuele waardeoverdracht

Het pensioenfonds is verplicht om na een verzoek tot waardeoverdracht van een deelnemer de overdrachtswaarde aan te wenden ter verwerving van pensioenaanspraken voor die deelnemer.

3. Aanvraagtermijn

De plicht van de overdragende pensioenuitvoerder om de waarde rechtstreeks over te dragen en de plicht van de ontvangende pensioenuitvoerder om de waarde aan te

wenden ontstaat indien de deelnemer na aanvang van de verwerving van pensioenaanspraken in de door de ontvangende pensioenuitvoerder uitgevoerde pensioenregeling een opgave heeft gevraagd van zijn pensioenaanspraken aan de ontvangende pensioenuitvoerder en daarna het verzoek tot waardeoverdracht doet aan de ontvangende pensioenuitvoerder.

4. Nadere regels

De artikelen 75, 76, 77, 78, 79, 85, 86, 87, 88, 91 en 92 van de Pensioenwet zijn eveneens van toepassing. Op de waardeoverdracht als hier bedoeld zijn de reken- en procedureregels, zoals vastgelegd in het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, van toepassing.

Artikel 37 Uitzondering op plicht tot waardeoverdracht

1. Geen plicht tot waardeoverdracht

De in artikel 36 genoemde plicht tot waardeoverdracht geldt niet zolang:

- a. de overdragende of ontvangende pensioenuitvoerder een pensioenfonds is waarbij de technische voorzieningen niet meer volledig door waarden worden gedekt;
- b. de overdragende of ontvangende pensioenuitvoerder een verzekeraar is waarop de noodregeling, bedoeld in artikel 3:160 van de Wet op het financieel toezicht van toepassing is, of die failliet is; of
- c. de overdragende pensioenuitvoerder een verzekeraar is en aanvullende bijdragen van de werkgever noodzakelijk zijn maar de financiële toestand van die werkgever blijkt een schriftelijke verklaring van een niet aan de onderneming van de werkgever verbonden accountant die aanvullende bijdragen niet toelaat.

2. Herleving plicht tot waardeoverdracht

Indien de in het eerste lid genoemde omstandigheden niet meer van toepassing zijn: herleven in artikel 36 genoemde plichten van de overdragende pensioenuitvoerder en de ontvangende pensioenuitvoerder met inachtneming van artikel 23a Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.

3. Informatieplicht overdragende pensioenuitvoerder

Een overdragende pensioenuitvoerder die in de periode waarin de in het eerste lid genoemde omstandigheden op hem van toepassing zijn verzoeken om waardeoverdracht heeft gekregen, informeert, wanneer deze omstandigheden niet meer van toepassing zijn, alle deelnemers die in die periode gewezen deelnemer zijn geworden en de betrokken ontvangende pensioenuitvoerders over de mogelijkheid alsnog waarde over te dragen.

4. Informatieplicht ontvangende pensioenuitvoerder

Een ontvangende pensioenuitvoerder die in de periode waarin de in het eerste lid genoemde omstandigheden op hem van toepassing zijn verzoeken om waardeoverdracht heeft gekregen, informeert, wanneer deze omstandigheden niet meer van toepassing zijn, alle deelnemers die in die periode een verzoek tot waardeoverdracht hebben gedaan en de betrokken overdragende pensioenuitvoerders over de mogelijkheid alsnog waarde over te dragen.

Artikel 38 Collectieve waardeoverdracht

2. Bevoegdheid

Het pensioenfonds is op verzoek van een werkgever bevoegd tot collectieve waardeoverdracht indien:

- a. de waardeoverdracht ertoe strekt in verband met beëindiging van de verplichte aansluiting van de werkgever bij het pensioenfonds, dan wel in verband met beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst tussen de werkgever en het pensioenfonds de waarde onder te brengen bij de ontvangende pensioenuitvoerder met wie de werkgever een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten;
- b. de werkgever wordt overgenomen als gevolg van een overgang van een onderneming als bedoeld in artikel 7:662 BW, en de overnemende onderneming een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten of gaat sluiten met een andere pensioenuitvoerder of dezelfde pensioenuitvoerder; of
- c. de waardeoverdracht ertoe strekt in verband met een collectieve wijziging van de pensioenovereenkomst de waarde van pensioenaanspraken of pensioenrechten aan te wenden bij het pensioenfonds overeenkomstig de gewijzigde pensioenovereenkomst.

3. Voorwaarden

Bij een collectieve waardeoverdracht als bedoeld in het eerste lid wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. de deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners of de pensioengerechtigden hebben geen bezwaren jegens het pensioenfonds kenbaar gemaakt tegen de waardeoverdracht nadat zij over het voornemen schriftelijk zijn geïnformeerd;
- b. de overdrachtswaarde wordt door de overdragende pensioenuitvoerder zodanig vastgesteld dat aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid op basis van dezelfde grondslagen wordt voldaan; en

- c. het voornemen tot waardeoverdracht aan een pensioenuitvoerder wordt door de overdragende pensioenuitvoerder uiterlijk drie maanden voor de beoogde datum van waardeoverdracht schriftelijk gemeld aan de toezichthouder en de toezichthouder heeft binnen die periode geen verbod tot waardeoverdracht opgelegd.

4. Nadere regels

De artikelen 84 en 90 van de Pensioenwet zijn eveneens van toepassing.

HOOFDSTUK VIII SCHEIDING

Artikel 39 Bijzonder partnerpensioen

1. Voorwaarden

De gewezen partner heeft aanspraak op bijzonder partnerpensioen indien:

- het huwelijk is geëindigd door echtscheiding of is ontbonden na scheiding van tafel en bed;
- het geregistreerd partnerschap is geëindigd anders dan door dood, vermissing of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk; óf
- de gezamenlijke huishouding is geëindigd waarbij de datum van beëindiging van de gezamenlijke huishouding blijkt uit een door de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde of de ex-partner overgelegde notariële akte, dan wel een onderhandse overeenkomst of de (Eenzijdige) Verklaring beëindiging samenleving van het pensioenfonds.

2. Uitkeringsperiode

Het bijzonder partnerpensioen gaat in op

- a) de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt

en eindigt op

- b) de laatste dag van de maand waarin de nabestaande overlijdt.

3. Hoogte van het bijzonder partnerpensioen

Het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan de aanspraak op partnerpensioen op de dag van inschrijving in de registers van de burgerlijke stand van

- het vonnis van echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, óf
- de verklaring dan wel de rechterlijke uitspraak van het met wederzijds goedvinden eindigen respectievelijk van de ontbinding van het geregistreerd partnerschap;
- dan wel op de dag van eindiging van de gezamenlijke huishouding.

In geval aanspraak op een bijzonder partnerpensioen bestaat voor twee of meer gewezen partners, wordt het bijzonder partnerpensioen voor de tweede of volgende gewezen partner verminderd met de reeds toegekende aanspraak dan wel aanspraken op bijzonder partnerpensioen.

4. Afwijkende afspraken

Lid 3 vindt geen toepassing indien de deelnemer en de partner bij voorwaarden in verband met de partnerrelatie of een schriftelijk gesloten overeenkomst met betrekking tot de scheiding anders overeenkomen. Deze voorwaarden of overeenkomst zijn respectievelijk is slechts geldig indien het pensioenfonds zich bereid heeft verklaard hiermee in te stemmen en bereid is een uit de afwijking voortvloeiend risico te dekken dan wel het niveau van de uitkering aan te passen.

Artikel 40 Verevening van pensioen

1. Pensioenverevening

In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door dood, vermissing of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk, heeft de gewezen partner overeenkomstig dit artikel recht op pensioenverevening, tenzij de partners de toepasselijkheid van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden. Op de pensioenverevening is het bepaalde bij of krachtens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding overigens onverminderd van toepassing.

2. Recht op uitbetaling van ouderdomspensioen

De gewezen partner heeft jegens het pensioenfonds een recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen, mits binnen twee jaar na de inschrijving, bedoeld in artikel 39, derde lid, het pensioenfonds is geïnformeerd door een van beide partners door middel van een formulier, waarvan het model is vastgesteld door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en bekend is gemaakt in de Staatscourant. Een recht op uitbetaling jegens het pensioenfonds sluit een recht op uitbetaling jegens de tot verevening verplichte partner uit.

3. Uitbetaling

Het deel van het ouderdomspensioen dat uitbetaald moet worden aan de gewezen partner, bedraagt de helft van het ouderdomspensioen dat zou moeten worden uitbetaald indien:

- a) de tot verevening verplichte partner uitsluitend gedurende de deelnemingsjaren tussen de aanvang van het huwelijk dan wel het geregistreerd partnerschap en het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap zou hebben deelgenomen; én
- b) hij op het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap de deelneming beëindigd zou hebben.

Indien het ouderdomspensioen na ingang daarvan wordt verhoogd, wordt het bedrag dat uitbetaald moet worden aan de ex-partner evenredig verhoogd.

Een ouderdomspensioen wordt niet verevend, indien op het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap het deel van dat ouderdomspensioen, waarop recht op uitbetaling ontstaat, gelijk aan of lager is dan de afkoopgrens.

4. Afwijkende verdeling

Bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden kunnen de partners, in afwijking van het derde lid, aanhef en onder a, overeenkomen, dat het deel van het ouderdomspensioen dat uitbetaald moet worden aan de gewezen partner, bepaald wordt op een door hen te kiezen vast percentage, dan wel dat de in het derde lid, onder a, bepaalde periode gewijzigd wordt. Het door de partners overeen te komen deel van het ouderdomspensioen dat uitbetaald moet worden aan de ex-partner, kan niet worden bepaald op een percentage dat op het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap resulteert in een pensioenaanspraak gelijk aan of lager dan de in artikel 41, tweede lid onder a, bedoelde afkoopgrens.

5. Eigen recht op ouderdomspensioen

Bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden kunnen de partners in geval van echtscheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap met wederzijds goedvinden of door ontbinding overeenkomen, dat het tweede lid buiten toepassing blijft en dat de partner die anders een recht op uitbetaling van ouderdomspensioen zou hebben verkregen, in de plaats van dat recht én zijn aanspraak op partnerpensioen jegens het pensioenfonds een eigen recht op ouderdomspensioen verkrijgt. De overeenkomst is slechts geldig indien aan de overeenkomst een verklaring van het pensioenfonds is gehecht dat het instemt met bedoelde omzetting.

6. Nadere voorwaarden

Indien de partners omzetting van een deel van de aanspraak op ouderdomspensioen én de aanspraak op partnerpensioen zijn overeengekomen, zoals bedoeld in het vijfde lid, wordt een bedrag van € 115,- aan kosten in rekening gebracht. In dat geval kan tevens een gezondheidsverklaring verlangd worden.

HOOFDSTUK IX AFKOOP

Artikel 41 Afkoop klein ouderdomspensioen bij beëindiging deelneming

1. Afkoop na einde van de deelneming
  - a. Het pensioenfonds koopt op zijn vroegst twee jaar na beëindiging van de deelneming een aanspraak op ouderdomspensioen af, indien op basis van de premievrije aanspraak op ouderdomspensioen de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de pensioendatum gelijk is aan of minder bedraagt dan de verlaagde afkoopgrens, tenzij de gewezen deelnemer binnen twee jaar na beëindiging van de deelneming een procedure tot waardeoverdracht is gestart. De bij de premievrije aanspraak op ouderdomspensioen behorende aanspraak op partnerpensioen wordt eveneens afgekocht.
  - b. Het pensioenfonds informeert de gewezen deelnemer over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na afloop van de periode van twee jaar na beëindiging van de deelneming en gaat over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden.
  - c. Het arbeidsongeschiktheidspensioen en het ANW-pensioen worden niet afgekocht.
2. Afkoop op de pensioneringsdatum
  - a. De premievrije aanspraak op ouderdomspensioen wordt op de pensioneringsdatum afgekocht, indien de pensioneringsdatum ligt vóór het verstrijken van de in het eerste lid onder a. genoemde termijn van twee jaar en de hoogte van het ouderdomspensioen op de pensioendatum gelijk is aan of minder bedraagt dan de afkoopgrens. De bij de premievrije aanspraak op ouderdomspensioen behorende aanspraak op partnerpensioen wordt eveneens afgekocht.
  - b. Het pensioenfonds informeert de gepensioneerde over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na de pensioneringsdatum en gaat over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden.

3. Afkoop met instemming

Het pensioenfonds koopt na de in het eerste lid bedoelde termijn van twee jaar en zes maanden de premievrije aanspraak op ouderdomspensioen af indien:

- a. de gewezen deelnemer of de gepensioneerde daarmee instemt; en
- b. de hoogte van de premievrije aanspraak op ouderdomspensioen op jaarbasis per 1 januari van dat jaar gelijk is aan of minder bedraagt dan de verlaagde afkoopgrens.

4. Uitbetaling van de afkoopwaarde

Het pensioenfonds stelt de afkoopwaarde van de pensioenaanspraken ter beschikking aan de gewezen deelnemer dan wel de gepensioneerde, met uitzondering van de afkoopwaarde van een eventueel bijzonder partnerpensioen, die ter beschikking wordt gesteld aan de gewezen partner. Het pensioenfonds betaalt de uitkering op de dag dat de premievrije pensioenaanspraken vervallen in verband met de afkoop. De afkoopwaarde wordt verminderd met wettelijke inhoudingen.

5. Hoogte van de afkoopwaarde

De hoogte van de afkoopwaarde is afhankelijk van de leeftijd van degene van wie de pensioenaanspraken worden afgekocht. De afkoopwaarde wordt vastgesteld door de af te kopen pensioenaanspraken te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de gewezen deelnemer dan wel de gepensioneerde wiens pensioenaanspraken worden afgekocht op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald.

Artikel 42a Afkoop klein partnerpensioen of wezenpensioen bij ingang

1. Afkoop na overlijden

Het pensioenfonds koopt een recht op partnerpensioen of wezenpensioen af, indien de uitkering van het partnerpensioen respectievelijk het wezenpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan de afkoopgrens. Het pensioenfonds informeert de nabestaande over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na de ingangsdatum en gaat binnen die termijn over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde aan de nabestaande.

2. Afkoop met instemming

Het pensioenfonds kan alleen het in het eerste lid genoemde partnerpensioen en/of wezenpensioen afkopen indien na afloop van de in lid 1 genoemde termijn:

- a. de partner daarmee instemt; en
- b. de hoogte van het partnerpensioen respectievelijk het wezenpensioen op jaarbasis per 1 januari van dat jaar lager is dan de afkoopgrens.

3. Uitbetaling afkoopwaarde

Het pensioenfonds stelt de afkoopwaarde van het recht op partnerpensioen of wezenpensioen ter beschikking aan de partner, met dien verstande dat de afkoopwaarde van het recht op wezenpensioen ter beschikking wordt gesteld aan de wees indien deze meerderjarig is. Het pensioenfonds betaalt de uitkering op de dag dat de rechten vervallen in verband met de afkoop. De afkoopwaarde wordt verminderd met wettelijke inhoudingen.

4. Hoogte van de afkoopwaarde

De hoogte van de afkoopwaarde is afhankelijk van de leeftijd van degene wiens pensioenrecht wordt afgekocht. De afkoopwaarde wordt vastgesteld door het af te kopen pensioenrecht te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de partner dan wel de wees op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald. In afwijking van het voorgaande wordt, indien een af te kopen wezenpensioen een kind betreft tussen de 18-jarige en de 27-jarige leeftijd, de afkoopwaarde van dat wezenpensioen vastgesteld door het af te kopen wezenpensioen te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeenkomt met de verwachte resterende studieduur van de wees tot uiterlijk de 27-jarige leeftijd op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald; de verwachte resterende studieduur wordt op ten hoogste vier jaar gesteld.

Artikel 42b Afkoop klein bijzonder partnerpensioen bij scheiding

1. Afkoop na scheiding

Het pensioenfonds koopt een aanspraak op bijzonder partnerpensioen af, indien de uitkering van het bijzonder partnerpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder zal bedragen dan de afkoopgrens. Het pensioenfonds informeert de gewezen partner over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na de melding van de scheiding en gaat binnen die termijn over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde aan de gewezen partner.

2. Afkoop met instemming

Het pensioenfonds koopt na de in het eerste lid genoemde termijn een aanspraak op bijzonder partnerpensioen af indien:

- a. de gewezen partner daarmee instemt; en
- b. de hoogte van het bijzonder partnerpensioen op jaarbasis per 1 januari van dat jaar lager is dan de afkoopgrens.

3. Uitbetaling afkoopwaarde

Het pensioenfonds stelt de afkoopwaarde van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen ter beschikking aan de gewezen partner. Het pensioenfonds betaalt de uitkering op de dag

dat de aanspraak vervalt in verband met de afkoop. De afkoopwaarde wordt verminderd met wettelijke inhoudingen.

4. Hoogte van de afkoopwaarde

De hoogte van de afkoopwaarde is afhankelijk van de leeftijd van degene wiens pensioenaanspraak wordt afgekocht. De afkoopwaarde wordt vastgesteld door de af te kopen pensioenaanspraak te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de gewezen partner op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald.

HOOFDSTUK X TOESLAGVERLENING

Artikel 43 Toeslagbeleid

1. Voorwaardelijke toeslagverlening

Op de pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks toeslag verleend van maximaal de in het tweede lid genoemde maatstaf. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

2. Ambitieniveau

Het bestuur streeft ernaar jaarlijks per 1 januari een toeslag te verlenen, die voor de pensioenaanspraken van de deelnemers maximaal gelijk is aan de stijging van het CBS-consumumentenprijsindexcijfer, alle huishoudens afgeleid, over de periode van juli tot juli daaraan voorafgaand.

3. Voorbehoud

Het bestuur is te allen tijde bevoegd het toeslagbeleid en de hierbij gehanteerde voorwaarden aan gewijzigde omstandigheden aan te passen, ook ten aanzien van gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden.

Artikel 44 Uitvoering

Indien het bestuur besloten heeft een toeslag te verlenen, wordt deze toeslag gegeven op:

- a. de pensioenrechten;
- b. de pensioenaanspraken van de deelnemers en gewezen deelnemers;

zoals deze pensioenrechten en pensioenaanspraken bedroegen per 31 december van het laatste kalenderjaar. Aanspraken op bijzonder partnerpensioen en verevend ouderdomspensioen worden op dezelfde wijze verhoogd. Toeslagen worden op gelijke wijze verleend op reeds eerder verleende toeslagen.

HOOFDSTUK XI HERSCHIKKEN

Artikel 45 Uitrust van ouderdomspensioen in partnerpensioen

1. Het keuzemoment

De (gewezen) deelnemer heeft het recht een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in een partnerpensioen op de volgende momenten:

- a. bij beëindiging van de deelneming; en
- b. op de pensioneringsdatum.

2. Ruilvoeten

Indien gekozen wordt om een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in een partnerpensioen, dan wordt het partnerpensioen verhoogd met een bedrag dat gelijk is aan het uit te ruilen deel van het ouderdomspensioen vermenigvuldigd met het percentage in de tabel in de bijlage die overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de datum van de uitruil.

3. Nadere bepalingen

Na uitruil als hier bedoeld bedraagt het partnerpensioen maximaal 70% van het ouderdomspensioen dat na de uitruil resteert. Na uitruil van ouderdomspensioen is het uitgeruilde ouderdomspensioen vervangen door het partnerpensioen na uitruil.

4. Geen uitruil

Er vindt geen uitruil van een deel van het ouderdomspensioen in partnerpensioen plaats indien:

- a. dit betrekking heeft op verevend ouderdomspensioen, als bedoeld in artikel 40;
- b. het ouderdomspensioen op jaarbasis door de uitruil lager zou worden dan de afkoopgrens;

Artikel 46 Uitrust van partnerpensioen in ouderdomspensioen

1. Het keuzemoment

De (gewezen) deelnemer heeft het recht het partnerpensioen op het moment van de pensioneringsdatum geheel of gedeeltelijk uit te ruilen in een ouderdomspensioen.

2. Toestemming partner

Bij de keuze om partnerpensioen uit te ruilen in een ouderdomspensioen is, wanneer de (gewezen) deelnemer een partner heeft, de toestemming van deze partner vereist. De betreffende partner doet hiermee tevens afstand van het deel van het partnerpensioen dat wordt uitgeruild.

3. Ruilvoet

- Indien gekozen wordt partnerpensioen geheel of gedeeltelijk uit te ruilen in een ouderdompensioen, wordt het op de pensioneringsdatum geldende ouderdompensioen verhoogd met een bedrag dat gelijk is aan het uit te ruilen deel van het partnerpensioen vermenigvuldigd met het percentage in de tabel in de bijlage dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de pensioneringsdatum. Indien de pensioneringsdatum niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de pensioneringsdatum in maanden nauwkeurig.

4. Nadere bepalingen

Door de uitruil als hier bedoeld kan het ouderdompensioen na uitruil meer bedragen dan 100% van het laatstelijk geldende pensioengevend loon.

Na uitruil van het partnerpensioen is het uitgeruilde partnerpensioen vervangen door het ouderdompensioen na uitruil.

5. Geen uitruil

Partnerpensioen wordt niet uitgeruild indien:

- a. het ouderdompensioen op de pensioneringsdatum gelijk aan of lager is dan de afkoopgrens;
- b. een deel van het ouderdompensioen wordt uitgeruild in partnerpensioen.

Artikel 47 Vervroegen en uitstellen van ouderdompensioen

1. Keuze om ouderdompensioen te vervroegen of uit te stellen

- a) De (gewezen) deelnemer heeft het recht (een deel van) het ouderdompensioen eerder te laten ingaan dan op de pensioendatum, maar niet eerder dan de vijfenvijftigste verjaardag. Het ouderdompensioen kan slechts eerder ingaan dan het bereiken van de leeftijd die vijf jaar lager is dan voor de betreffende deelnemer geldende AOW-leeftijd voor zover de dienstbetrekking met de werkgever is beëindigd.
Het deel van het ouderdompensioen dat wordt verworven ingevolge voorzetting van de verwerving van dat pensioen wegens arbeidsongeschiktheid kan niet eerder ingaan dan op de pensioengerechtigde leeftijd in de zin van de AOW van die deelnemer.
- b) De (gewezen) deelnemer heeft, met inachtneming van het bepaalde in lid 3 het recht (een deel van) het ouderdompensioen later te laten ingaan dan op de pensioendatum, maar niet later dan de zeventigste verjaardag. Het ouderdompensioen kan slechts later ingaan dan de pensioendatum, voor zover en zolang in dienstbetrekking wordt doorgewerkt,

2. Eerder en later ingaand ouderdomspensioen

- a) Indien (een deel van) het ouderdomspensioen eerder ingaat dan op de pensioendatum, wordt het herrekend tot een lager ouderdomspensioen en vindt verdere opbouw van ouderdomspensioen en partnerpensioen plaats, voor zover en zolang in dienstbetrekking in de detailhandel wordt doorgewerkt.
- b) Indien (een deel van) het ouderdomspensioen later ingaat dan op pensioendatum, wordt het herrekend tot een hoger ouderdomspensioen.

3. Ruilvoeten

- a) Indien gekozen wordt (een deel van) het ouderdomspensioen eerder te laten ingaan dan op de pensioendatum, wordt het ouderdomspensioen vastgesteld door (het deel van) het ouderdomspensioen dat vervroegd wordt, te vermenigvuldigen met het percentage in de tabel in de bijlage dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de pensioneringsdatum. Indien de pensioneringsdatum niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de pensioneringsdatum in maanden nauwkeurig.
- b) Indien gekozen wordt (een deel van) het ouderdomspensioen later te laten ingaan dan op de pensioendatum, wordt (het deel van) het ouderdomspensioen dat uitgesteld wordt vermenigvuldigd met het percentage in de tabel in de bijlage dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de datum dat het ouderdomspensioen ingaat. Indien de datum waarop het ouderdomspensioen ingaat niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de datum waarop het ouderdomspensioen ingaat in maanden nauwkeurig.
Het ouderdomspensioen kan niet langer worden uitgesteld dan tot de eerste dag van de maand waarin het herrekende ouderdomspensioen de 100%-grens als bedoeld in artikel 18a Wet op de Loonbelasting 1964 overschrijdt.

4. Nadere bepalingen

- a) Na vervroeging van het ouderdomspensioen bedraagt de laagste uitkering niet minder dan 75% van de hoogste uitkering. In de periode tussen de pensioneringsdatum en het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd blijft bij de beoordeling van deze verhouding van de uitkering maximaal buiten aanmerking het gedeelte dat overeenkomt met tweemaal het bedrag bedoeld in artikel 18a, achtste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.
- b) Indien de (gewezen) deelnemer heeft gekozen voor uitstel van de ingangsdatum van (een deel van) het ouderdomspensioen, heeft hij de verplichting iedere wijziging in de omvang van de dienstbetrekking aan het pensioenfonds te melden. Deze

verplichting geldt niet indien het uitstel is bedoeld om afkoop overeenkomstig artikel 41 lid 2 mogelijk te maken

Artikel 48 Variatie in de hoogte van het pensioen

1. Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen

De (gewezen) deelnemer bij wie het ouderdomspensioen ingaat op de pensioneringsdatum, heeft het recht de hoogte van het ouderdomspensioen te variëren. Daarbij kan eerst gedurende ten minste één maand en ten hoogste honderden vierenveertig maanden een hogere dan wel lagere uitkering en vervolgens een lagere dan wel hogere uitkering worden genoten. De laagste uitkering is gelijk aan 75% van de hoogste uitkering. De mate van variatie wordt uiterlijk op de pensioendatum vastgesteld.

2. Ruilvoet

Indien gekozen wordt de hoogte van het ouderdomspensioen te variëren, wordt het ouderdomspensioen in de eerste uitkeringsperiode respectievelijk in de tweede uitkeringsperiode, vastgesteld door het ouderdomspensioen op de pensioneringsdatum te vermenigvuldigen met het percentage in de tabel in de bijlage dat overeenkomt met de leeftijd aan het einde van de eerste uitkeringsperiode. Indien deze eindleeftijd niet valt in de maand waarin de in de eerste kolom genoemde leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met deze eindleeftijd in maanden.

3. Nadere bepalingen

Door variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen wijzigt de hoogte van het niet ingegaan partner- en/of wezenpensioen niet.

HOOFDSTUK XII INFORMATIEVERSTREKKING DOOR HET PENSIOENFONDS

Artikel 49 Informatie over de pensioenregeling

1. Pensioen 1-2-3

Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na aanvang van de deelneming, door middel van Pensioen 1-2-3, over:

- a. de inhoud van de verplichte pensioenregeling;
- b. de toeslagverlening;
- c. het recht van de werknemer om bij het pensioenfonds het geldende pensioenreglement op te vragen;
- d. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het pensioenfonds; en

- e. het recht van de werknemer om bij het pensioenfonds een verzoek in te dienen voor een berekening van de effecten van uitruil op zijn pensioenaanspraak.

Er wordt geen Pensioen 1-2-3 verstrekt als de werknemer uiterlijk zes maanden vóór aanvang van de deelneming in dienst is getreden bij dezelfde werkgever, op grond waarvan de deelnemer de hiervoor bedoelde informatie heeft ontvangen. Informatie die sinds de vorige verstrekking is gewijzigd, wordt wel verstrekt.

2. Informatie over de verplichte, en indien van toepassing, de aanvullende pensioenregeling

De informatie over de inhoud van de verplichte, en indien van toepassing, de aanvullende pensioenregeling, bedoeld in het eerste lid, bevat in ieder geval het volgende:

- a. de datum van aanvang van de deelneming;
- b. de pensioensoorten;
- c. het karakter van de pensioenovereenkomst;
- d. de wijze waarop de pensioenaanspraken worden vastgesteld;
- e. de ingangsdatum van het pensioen en de duur van de uitkering;
- f. de gevolgen van beëindiging van de deelneming voor de hoogte van de pensioenaanspraken, waarbij aangegeven wordt welke pensioenaanspraken op risicobasis zijn;
- g. de gevolgen van arbeidsongeschiktheid voor de verwerving van pensioenaanspraken;
- h. de mogelijkheid tot vrijwillige voortzetting; en
- i. de informatieverplichtingen van de werknemer jegens de werkgever en het pensioenfonds.

3. Verdere informatie

In Pensioen 1-2-3 wordt ook informatie verstrekt over:

- a. het wettelijk recht op waardeoverdracht of de mogelijkheid tot waardeoverdracht als niet voldaan is aan de voorwaarden voor het wettelijk recht op waardeoverdracht;
- b. de keuzemogelijkheden die er zijn ten aanzien van uitruil;
- c. welke informatie op verzoek wordt verstrekt;
- d. het actueel zijn van een korte- of lange termijn herstelplan; en
- e. de bij het pensioenfonds geldende klachtenregeling.

4. Wijziging pensioenreglement

Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na een wijziging in het pensioenreglement over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen.

Artikel 50 Informatie over de vrijwillige pensioenregeling (vervallen)

Artikel 51 Jaarlijkse pensioenopgave

1. Jaarlijkse informatie

Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer jaarlijks:

- a. een opgave van de verworven pensioenaanspraken;
- b. een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken;
- c. informatie over toeslagverlening; en
- d. een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeangroei van pensioenaanspraken.

2. Te bereiken pensioenaanspraken

De reglementair te bereiken pensioenaanspraken betreffen een opgave van de hoogte van het periodiek uit te keren pensioen vanaf de ingangsdatum van het pensioen. Bij deze opgave wordt ten aanzien van het nabestaandenpensioen aangegeven wat de gevolgen zijn van de gekozen wijze van financieren.

Artikel 52 Informatie aan gewezen deelnemers

1. Bij beëindiging van de deelneming

Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming:

- a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken, die behouden blijven bij beëindiging van de deelneming;
- b. informatie over toeslagverlening;
- c. informatie die voor de deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is;
- d. informatie over omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van de het pensioenfonds;
- e. informatie over de mogelijkheid van afkoop als de pensioenaanspraak onder de afkoopgrens ligt;
- f. informatie over het recht op waardeoverdracht of de mogelijkheid tot waardeoverdracht als niet voldaan is aan de voorwaarden voor het wettelijk recht op waardeoverdracht;
- g. informatie over de gevolgen van arbeidsongeschiktheid;

- h. informatie over het actueel zijn van een korte- of lange termijn herstelplan;
- i. informatie over de mogelijkheid tot vrijwillige voortzetting; en
- j. informatie over het recht een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in een hoger partnerpensioen.

2. Periodiek

Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer een keer in de vijf jaar:

- a. een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken; en
- b. informatie over toeslagverlening.

Artikel 53 Informatie aan gewezen partners

1. Bij scheiding

Het pensioenfonds verstrekt de gewezen partner van de (gewezen) deelnemer:

- a. een opgave van de opgebouwde aanspraak op partnerpensioen;
- b. informatie over toeslagverlening;
- c. informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is; en
- d. informatie over de mogelijkheid van afkoop als de pensioenaanspraak onder de afkoopgrens ligt.

2. Periodiek

Het pensioenfonds verstrekt de gewezen partner een keer in de vijf jaar:

- a. een opgave van zijn opgebouwde aanspraak op partnerpensioen; en
- b. informatie over toeslagverlening.

Artikel 54 Informatie aan pensioengerechtigden

1. Bij pensioeningang

Het pensioenfonds verstrekt degene die pensioengerechtigd wordt:

- a. een opgave van zijn ouderdomspensioen;
- b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op partner- en wezenpensioen;
- c. informatie over toeslagverlening;
- d. de mogelijkheid om een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in partnerpensioen; en
- e. de mogelijkheid om het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk uit te ruilen in een ouderdomspensioen.
- f. de mogelijkheid om het ouderdomspensioen te vervroegen;
- g. de mogelijkheid om het ouderdomspensioen om te zetten in een periode met een hogere uitkering en een periode met een lagere uitkering;
- h. de mogelijkheid om het ouderdomspensioen uit te stellen.

2. Periodiek

Het pensioenfonds verstrekt de pensioengerechtigde jaarlijks:

- a. een opgave van zijn ouderdomspensioen;
- b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op partner- en wezenpensioen; en
- c. informatie over toeslagverlening.

Artikel 55 Informatie over toeslagverlening

1. Inhoudelijk

De in de artikelen 49 tot en met 54 bedoelde informatie over toeslagverlening heeft betrekking op:

- a. het ambitieniveau en de voorwaarden die gelden bij de toeslagverlening;
- b. de wijze van financiering van voorwaardelijke toeslagverlening en, indien daartoe technische voorzieningen worden gecreëerd, de hoogte van de voorziening in relatie tot de benodigde voorziening;
- c. de verwachtingen ten aanzien van toekomstige toeslagverlening; en
- d. de toeslagverlening over de afgelopen drie jaar waarbij wordt aangegeven of dit in overeenstemming met het gepresenteerde toeslagbeleid is geweest.

2. Wijziging toeslagbeleid

Het pensioenfonds informeert de gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

Artikel 56 Informatie op verzoek

1. Algemene informatie

Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde op verzoek:

- a. het geldende pensioenreglement;
- b. het jaarverslag en de jaarrekening van het pensioenfonds;
- c. het uitvoeringsreglement;
- d. de verklaring inzake beleggingsbeginselen;
- e. het korte- of lange termijn herstelplan als dat van toepassing is;
- f. informatie over de hoogte van de dekkingsgraad;
- g. informatie over het van toepassing zijn van een aanwijzing door de toezichthouder; en
- h. informatie over de aanstelling van een bewindvoerder.

2. Specifieke informatie

- a. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer en de gewezen partner op verzoek informatie die specifiek voor hem relevant is, waaronder de mogelijkheden van uitruil; en
- b. een indicatie van de aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen bij omzetting van de beschikbare premie in de vrijwillige pensioenregeling.

3. Gewezen deelnemer

Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer op verzoek een opgave van de hoogte van zijn opgebouwde pensioenaanspraken.

Artikel 57 Informatie bij vertrek naar een andere lidstaat

Het pensioenfonds verstrekt deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden die zich in een andere lidstaat vestigen informatie over hun pensioenaanspraken en pensioenrechten en over de mogelijkheden die hun op grond van de pensioenregeling worden geboden. Deze informatie is ten minste overeenkomstig de informatie die wordt verstrekt aan deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden die in Nederland blijven.

HOOFDSTUK XIII OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 58 Voortzetting pensioenregeling 2002

1. Voor wie de oude pensioenregeling voortgezet wordt

Het pensioenreglement 2005 wordt met ingang van 1 januari 2006 voortgezet voor de deelnemers voor wie op 31 december 2005 en vervolgens vanaf 1 januari 2006 de pensioenopbouw wordt voortgezet wegens volledige arbeidsongeschiktheid of wegens vervroegd uitreden indien de VUT-uitkering is toegekend met ingang van 1 januari 2006 of eerder.

2. Ouderdomspensioen

Het jaarlijks ouderdomspensioen bedraagt voor elk opbouwjaar 0,54% van het pensioengevend loon over het desbetreffende jaar. Op de ingangsdatum bedraagt het jaarlijks ouderdomspensioen 0,54% van de som van de pensioengevende lonen, die tijdens de deelneming hebben gegolden.

3. Extra ouderdomspensioen

In aanvulling op het ouderdomspensioen, bedoeld in het tweede lid, heeft de deelnemer met een pensioengevend loon dat hoger is dan de franchise, vanaf 2002 per opbouwjaar

aanspraak op een extra ouderdomspensioen van 1,46% van het pensioengevend loon, verminderd met de voor het loontijdvak overeenkomende franchise.

Op de ingangsdatum bedraagt het extra ouderdomspensioen 1,46% van de som van de pensioengevende lonen, die vanaf 2002 tijdens de deelneming hebben gegolden, verminderd met de voor de desbetreffende loontijdvakken overeenkomende franchises.

4. Partnerpensioen

Het jaarlijks partnerpensioen bedraagt voor elk opbouwjaar 0,378% van de pensioengrondslag over het desbetreffende jaar.

- a. Indien een deelnemer overlijdt, bedraagt het jaarlijks partnerpensioen op de ingangsdatum het tot de dag van overlijden opgebouwde partnerpensioen, vermeerderd met het partnerpensioen dat nog opgebouwd zou worden indien de deelnemer niet was overleden en hij van de dag van overlijden tot eerste dag van de maand waarin de 63-jarige leeftijd bereikt zou worden, zou hebben deelgenomen op basis van de pensioengrondslag die gold in het kalenderjaar vóór het overlijden.
- b. Indien een gepensioneerde of een gewezen deelnemer overlijdt, bedraagt het jaarlijks nabestaandenpensioen het tijdens de deelneming opgebouwde partnerpensioen.

5. Extra partnerpensioen

In aanvulling op het partnerpensioen, bedoeld in het vierde lid, heeft de nabestaande van een (gewezen) deelnemer met een pensioengevend loon dat hoger is dan de franchise, per opbouwjaar aanspraak op een extra partnerpensioen van 1,022% van het pensioengevend loon, verminderd met de voor het loontijdvak overeenkomende franchise. Op de ingangsdatum bedraagt het extra partnerpensioen 1,022% van de som van de pensioengevende lonen, die vanaf 2002 tijdens de deelneming hebben gegolden, verminderd met de voor de desbetreffende loontijdvakken overeenkomende franchises. Het bepaalde in het vierde lid, onder a, en artikel 12, vijfde tot en met het achtste lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 59 Overgangsbepalingen

1. Aanspraken opgebouwd tot en met 31 december 2005

De tot en met 31 december 2005 opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen blijven per die datum vastgesteld overeenkomstig hetgeen in die periode bepaald was in het pensioenreglement 2005.

2. Premie verschuldigd tot en met 31 december 2005

De tot en met 31 december 2005 verschuldigde premies blijven verschuldigd overeenkomstig hetgeen in die periode bepaald was in het pensioenreglement 2005.

3. Arbeidsongeschiktheid vóór 1 januari 2006

Indien de pensioenopbouw op 31 december 2005 wordt voortgezet wegens gedeeltelijk arbeidsongeschiktheid, wordt de pensioenopbouw met ingang van 1 januari 2006 voortgezet overeenkomstig de artikelen 11, tweede lid, en 12, tweede lid. Indien de pensioenopbouw op 31 december 2005 wordt voortgezet wegens volledige arbeidsongeschiktheid, wordt de pensioenopbouw met ingang van 1 januari 2006 voortgezet overeenkomstig de artikelen 9, tweede lid, en 10, tweede lid, en, indien van toepassing, de artikelen 9, derde lid, en 10, derde lid van het pensioenreglement 2005. Vanaf het moment dat betrokkene geheel of gedeeltelijk re-integreert in de detailhandel, wordt de pensioenopbouw voortgezet overeenkomstig de artikelen 11, tweede lid, en 12, tweede lid.

4. Versnelde inkoop van aanvullend prepensioen

Voor degene die zowel op 31 december 2001 als op 1 januari 2002 deelnemer was in de zin van artikel 2, eerste lid, onder a of b, én onafgebroken tot en met 31 december 2005 deelnemer is gebleven in deze zin, wordt een deel van het aanvullend prepensioen dat volgens artikel 8, vierde en negende lid van het pensioenreglement 2005, nog opgebouwd zou worden tussen 31 december 2005 en de 60-jarige leeftijd als de prepensioenregeling niet per 1 januari 2006 beëindigd zou zijn, per 31 december 2005 versneld ingekocht; de laatste volzin van artikel 8, vierde lid van het pensioenreglement 2005 is van overeenkomstige toepassing. Het toe te kennen deel van dit aanvullend prepensioen is:

- a. 70% als hij geboren is in 1946 tot en met 1949;
- b. 40% als hij geboren is in 1950 tot en met 1954;
- c. 30% als hij geboren is in 1955 tot en met 1959;
- d. 20% als hij geboren is in 1960 tot en met 1976.

De deelneming wordt geacht ononderbroken te zijn bij een onderbreking van maximaal één maand, dan wel bij een onderbreking wegens werkloosheid indien en zolang de deelnemer recht heeft op een loongerelateerde uitkering krachtens de Werkloosheidswet, die eventueel onderbroken is door een uitkering krachtens de Ziektewet.

5. Beperking inkoop bij vrijwillige voortzetting

Indien de deelneming op 31 december 2005 vrijwillig wordt voortgezet, en dit ook vanaf 1 januari 2006 wordt voortgezet overeenkomstig de artikelen 11, tweede lid, en 12, tweede lid, en, indien van toepassing, de artikelen 11, derde lid, en 12, derde lid, wordt in het vijfde lid in plaats van de 60-jarige leeftijd gelezen de leeftijd waarop de vrijwillige voortzetting zou eindigen overeenkomstig artikel 31, eerste lid, onder b, dan wel het vierde lid van dit artikel. De eerste volzin geldt eveneens voor het vóór 2007 opgebouwde prepensioen van

(gewezen) deelnemers die vóór 2007 prepensioen hebben opgebouwd bij Stichting Pensioenfonds Vendex KBB.

6. Uitrust van prepensioen

Het vóór 2006 opgebouwde (branche)prepensioen, inclusief het op grond van het vierde lid per 31 december 2005 versneld ingekochte aanvullend prepensioen, wordt met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen uitgeruild in ouderdomspensioen, tenzij de (gewezen) deelnemer daar bezwaar tegen maakt. Deze uitrust geldt niet voor de (gewezen) deelnemers die in 2006 de pensioenrichtdatum bereiken, als bedoeld in de artikelen 8, derde lid, en 9, vierde lid van het pensioenreglement 2005.

7. Uitrust naar prepensioen

Het op grond van de laatste zin van het zesde lid verworven ouderdomspensioen kan, samen met het voor de betreffende (gewezen) deelnemers vóór 2007 opgebouwde ouderdomspensioen, bij de ingang van het pensioen worden uitgeruild in prepensioen. Dit prepensioen kan niet meer bedragen dan 100% van het laatstelijk geldende pensioengevend loon.

8. Niet uitgeruild prepensioen

Indien de (gewezen) deelnemer bezwaar maakt tegen de uitrust bedoeld in het zesde lid, gaat het prepensioen in op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 63 jaar wordt of de eerdere of latere datum naar keuze van de (gewezen) deelnemer tussen 55 en 65 jaar.

Indien gekozen wordt het prepensioen eerder of later te laten ingaan, wordt op de gekozen ingangsdatum van het prepensioen het prepensioen vermenigvuldigd met het percentage in de tabel in de bijlage dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op deze ingangsdatum.

Indien de ingangsdatum van het prepensioen niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de ingangsdatum van het prepensioen in maanden nauwkeurig.

Door de herrekening als hier bedoeld kan het prepensioen niet meer bedragen dan 100% van het laatstelijk geldende pensioengevend loon. Een eventueel restant wordt uitgeruild in een hoger ouderdomspensioen, tenzij de rechthebbende ervoor gekozen heeft het prepensioen te laten ingaan zodra het als gevolg van het uitstel de hiervoor bedoelde grens van 100% bereikt. Na ingang van het herrekenende prepensioen is de oorspronkelijke aanspraak op prepensioen vervangen door de aanspraak op prepensioen na herrekening.

Artikel 60 Overgangsbepalingen pensioenreglement 2013

1. Deelnemers die overgaan van pensioenreglement 2012 naar pensioenreglement 2013
Voor deelnemers, die per 31 december 2012 deelnemers waren van het pensioenreglement 2012, vervangt het pensioenreglement, dat in werking is getreden op 1 januari 2013, het pensioenreglement dat in werking is getreden op 1 januari 2012.

Meer specifiek gaat het om de volgende groepen van deelnemers:

- o Deelnemers, die volledig of gedeeltelijk werkzaam zijn bij een aangesloten werkgever;
  - o Deelnemers, die arbeidsongeschikt zijn geworden op of na 1 januari 2006, en voor wie de pensioenopbouw wordt voortgezet wegens volledige arbeidsongeschiktheid;
  - o Deelnemers, die arbeidsongeschikt zijn geworden op of na 1 januari 2006, en voor wie de pensioenopbouw wordt voortgezet wegens gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid;
  - o Deelnemers, die op 1 januari 2013 of later nog recht hebben op een loongerelateerde uitkering krachtens de Werkloosheidswet en op grond daarvan recht hebben op een premiebijdrage van het FVP;
  - o Deelnemers, die op 1 januari 2013 of later uitkeringen ontvangen van een stichting, die wegens vervroegde uittrekking aan gewezen werknemers een inkomen vervangende uitkering verstrekt (VUT-uitkering) en op grond daarvan recht hebben op voortzetting van de pensioenopbouw;
  - o Deelnemers, die op 1 januari 2013 op vrijwillige basis de pensioenopbouw hebben voortgezet;
  - o Deelnemers, die op 1 januari 2013 ervoor hebben gekozen om deel te nemen aan de vrijwillige pensioenregeling, en voor wie door de werkgever een beschikbare premie wordt afgedragen;
  - o Deelnemers, die op 1 januari 2013 behoren tot de groep deelnemers voor wie de Compensatieregeling Maxeda van toepassing is.
2. Deelnemers die overgaan van de pensioenreglement 2005 naar de pensioenreglement 2013

Voor deelnemers, die per 31 december 2012 deelnemers waren van het pensioenreglement 2005, vervangt het pensioenreglement, dat in werking is getreden op 1 januari 2013, het pensioenreglement dat in werking is getreden op 1 januari 2002.

Meer specifiek gaat het om de volgende deelnemers:

- o Indien de pensioenopbouw op 31 december 2005 wordt voortgezet wegens volledige arbeidsongeschiktheid, wordt de pensioenopbouw met ingang van 1

- januari 2006 voortgezet overeenkomstig de artikelen 9, tweede lid, en 10, tweede lid, en, indien van toepassing, de artikelen 9, derde lid, en 10, derde lid, van het pensioenreglement 2005. Vanaf het moment dat de betrokkene geheel of gedeeltelijk re-integreert in de detailhandel, wordt de pensioenopbouw voortgezet overeenkomstig de artikelen 11, tweede lid, en 12, tweede lid.
- o Indien de pensioenopbouw van de deelnemers als bedoeld in het vorige lid van dit artikel op 31 december 2012 wordt voortgezet wegens volledige arbeidsongeschiktheid wordt de pensioenopbouw met ingang van 1 januari 2013 voortgezet overeenkomstig de artikelen 11, tweede lid, en 12, tweede lid, en indien van toepassing de artikelen 11, derde lid, en 12, derde lid, met dien verstande dat de pensioengrondslag, waarop de pensioenopbouw 2013 en volgende jaren wordt gebaseerd, per 1 januari 2013 éénmalig wordt omgerekend zodat de pensioenopbouw overeenkomstig de artikelen 11, tweede lid, en 12, tweede lid, en indien van toepassing de artikelen 11, derde lid, en 12, derde lid gelijk is aan de pensioenopbouw overeenkomstig de artikelen 9, tweede lid, en 10, tweede lid, en, indien van toepassing, de artikelen 9, derde lid, en 10, derde lid, van het pensioenreglement 2005.
3. Conversie opgebouwde pensioenaanspraken per 31 december 2012
- a) De per 31 december 2012 op grond van de pensioenregeling 2012 en pensioenregeling 2005 opgebouwde pensioenaanspraken van deelnemers als bedoeld onder lid 1 respectievelijk lid 2 van dit artikel worden per 1 januari 2013 geconverteerd en worden toegevoegd aan de pensioenaanspraken die in de zin van het pensioenreglement 2013 worden opgebouwd.
  - b) De per 31 december 2012 op grond van de pensioenregeling 2012 respectievelijk pensioenregeling 2005 opgebouwde aanspraken van ouderdomspensioen, waarvoor als pensioendatum geldt de 1^e van de maand, waarin de deelnemer 65 jaar wordt, worden geconverteerd in opgebouwde aanspraken van ouderdomspensioen, waarvoor als pensioendatum geldt de 1^e van de maand, waarin de deelnemer 67 jaar wordt. De conversie vindt plaats op basis van een door het Bestuur vastgestelde actuariële gelijkwaardige conversievoet, die voor mannen en vrouwen gelijk is en onafhankelijk is van de leeftijd van een deelnemer op de conversiedatum zijnde 1 januari 2013. De conversievoet is vastgesteld op 113,6%. Het ouderdomspensioen, waarvoor als pensioendatum geldt de 1^e van de maand, waarin de deelnemer 67 jaar wordt, wordt voor iedere deelnemer berekend door het ouderdomspensioen, waarvoor als pensioendatum geldt de 1^e van de maand, waarin de deelnemer 65 jaar wordt, te vermenigvuldigen met de conversievoet.
  - c) Voor deelnemers als bedoeld in de leden 1 en 2 van dit artikel worden de per 31 december 2012 op grond van de pensioenregeling 2012 opgebouwde aanspraken van partnerpensioen toegevoegd aan de pensioenaanspraken die in de zin van het

pensioenreglement 2013 worden opgebouwd.

d) Voor deelnemers als bedoeld in de leden 1 en 2 van dit artikel, waarvoor per 1 januari 2013 sprake is van een bijzonder partnerpensioen, valt dit bijzonder partnerpensioen met ingang van 1 januari 2013 onder het pensioenreglement 2013.

e) Voor deelnemers als bedoeld onder de leden 1 en 2 van dit artikel, die op 1 januari 2013 een uitkering van arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangen op grond van het pensioenreglement 2012, valt dit ingegane arbeidsongeschiktheidspensioen met ingang van 1 januari 2013 onder het pensioenreglement 2013.

f) Iedere deelnemer als bedoeld in de leden 1 en 2 van dit artikel ontvangt een schriftelijke opgave van de hierboven bedoelde conversie. Iedere deelnemer krijgt de mogelijkheid om schriftelijk kenbaar te maken niet akkoord te gaan met de conversie. In dat geval blijven de opgebouwde pensioenaanspraken van levenslang ouderdomspensioen, levenslang partnerpensioen, levenslang bijzonder partnerpensioen en tijdelijk arbeidsongeschiktheidspensioen bestaan. Het pensioenreglement 2012 blijft dan gelden.

4. Voor deelnemers geboren in 1948 of 1949 is artikel 60 lid 3 niet van toepassing.

Artikel 61a Pensioenaanvullingsregeling voormalige deelnemers Stichting bedrijfstakpensioenfonds Optiekbedrijven

1. Voor deelnemers, die op 31 december 2009 deelnemer waren in de pensioenregeling van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Optiekbedrijven geldt, indien zij voldoen aan de voorwaarden de pensioenaanvullingsregeling.
2. De pensioenaanvullingsregeling is vastgelegd in artikel 60 van het Pensioenreglement 2012.
3. Indien aan een deelnemer op grond van de pensioenaanvullingsregeling aanvullende pensioenaanspraken worden toegekend, worden deze aanvullende pensioenaanspraken na conversie toegevoegd aan de opgebouwde pensioenaanspraken op grond van het Pensioenreglement 2013.
4. De aanvullende aanspraken van levenslang ouderdomspensioen, waarvoor als pensioendatum geldt de 1^e van de maand, waarin de deelnemer 65 jaar wordt, worden geconverteerd in aanvullende aanspraken van levenslang ouderdomspensioen, waarvoor als pensioendatum de 1^e van de maand, waarin de deelnemer 67 jaar wordt, door de aanvullende aanspraken van levenslang ouderdomspensioen, waarvoor als pensioendatum geldt de 1^e van de maand, waarin de deelnemer 65 jaar wordt, te vermenigvuldigen met 113,6%.
5. De aanvullende aanspraken van levenslang partnerpensioen worden toegevoegd aan de aanspraken van levenslang partnerpensioen, die op grond van het pensioenreglement 2013 zijn opgebouwd

Artikel 61b Pensioenaanvullingsregeling pensioenregeling 2008 voormalige deelnemers Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij

1. Inkoop over verleden diensttijd

De aanspraak op ouderdomspensioen en aanspraak op partnerpensioen en wezenpensioen wordt onder de voorwaarden genoemd in het tweede tot en met vijfde lid verhoogd met een in te kopen aanspraak over een of meer perioden gelegen vóór 1 januari 2008 voor de deelnemer die:

- a. geboren is vóór 1 januari 1987;
- b. zowel op 31 december 2005 als op 1 januari 2006 deelnemer was in de zin van artikel 1, onder a of b van het op 1 januari 2008 geldende pensioenreglement van de voormalige Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Schoenmakerij; en
- c. onafgebroken tot en met 31 december 2007 deelnemer is gebleven in de zin van artikel 1, onder a of b van het op 1 januari 2008 geldende pensioenreglement van de voormalige Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Schoenmakerij.

De deelneming wordt geacht onafgebroken te zijn geweest bij een onderbreking van maximaal drie maanden.

2. Financiering van de inkoop

De financiering van de in het eerste lid bedoelde in te kopen voorwaardelijke aanspraak op ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen vindt plaats op:

- 31 december 2022; of
- de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt als deze gelegen is voor 31 december 2022; of
- op de pensioneringsdatum als deze gelegen is voor 31 december 2022 en voor de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt.

De inkoop vindt alleen plaats indien de deelneming in de zin van artikel 1, onder a of b van het op 1 januari 2008 geldende pensioenreglement van de voormalige Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Schoenmakerij, onafgebroken van 1 januari 2008 is voortgezet tot en met 31 december 2016 en de deelnemer direct aansluitend daarop onafgebroken tot 2022 Deelnemer in de schoenmakerij is geweest. Indien de eerste dag van de maand waarin die Deelnemer in de Schoenmakerij de 65-jarige leeftijd bereikt of de eerder gelegen pensioneringsdatum ligt vóór 2022 vindt inkoop plaats op die eerdere datum mits overigens is voldaan aan de voorwaarden die gelden voor inkoop. De deelneming

wordt geacht onafgebroken te zijn bij een onderbreking van maximaal drie maanden. Op de jaarlijkse pensioenopgave, -worden vermeld de in totaal toegezegde aanspraken en de reeds gefinancierde en ingekochte pensioenaanspraken.

3. Hoogte voorwaardelijke aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen

Met inachtneming van het eerste en tweede lid is de in te kopen aanspraak op ouderdomspensioen in beginsel gelijk aan het verschil tussen enerzijds hetgeen opgebouwd is aan ouderdomspensioen over de perioden waarin vóór 1 januari 2008 werd deelgenomen in de toen geldende pensioenregeling van de voormalige Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij en anderzijds hetgeen in die perioden op grond van de pensioenregeling van dat bedrijfstakpensioenfonds die gold op 1 januari 2008 had kunnen worden opgebouwd aan ouderdomspensioen (telkens inclusief de bij het ouderdomspensioen behorende aanspraak op partnerpensioen). Het aldus vastgestelde bedrag wordt verminderd voor zover dit meer bedraagt dan het verschil tussen enerzijds het vervroegd ouderdomspensioen over de periode tussen de 64-jarige en de 65-jarige leeftijd en anderzijds 80% van het gemiddelde pensioengevend loon over de periode 2005 tot en met 2007. Onder vervroegd ouderdomspensioen wordt verstaan het ouderdomspensioen op 64-jarige leeftijd dat gebaseerd is op het ouderdoms- en partnerpensioen dat vanaf 2008 wordt opgebouwd, voor zover dit meer bedraagt dan het ouderdoms- en partnerpensioen dat opgebouwd zou worden op grond van de tot en met 31 december 2007 geldende pensioenregeling, waarbij deze bedragen worden vastgesteld op basis van het op 1 januari 2008 geldende pensioenreglement van de voormalige Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij. Het voorwaardelijke partner- en wezenpensioen worden hier op dezelfde wijze van afgeleid als het partner- en wezenpensioen in het op 1 januari 2008 geldende pensioenreglement van de voormalige Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij.

4. De aldus bepaalde voorwaardelijke aanspraak op ouderdomspensioen is op 31 december 2015 omgezet in een voorwaardelijke aanspraak op ouderdomspensioen met als pensioendatum de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt op basis van een geslachtsafhankelijke en collectief actuarieel gelijkwaardige omzettingfactor, met inachtneming van het op die datum geldende pensioenreglement van de voormalige Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Schoenmakerij.

De omzetting heeft geen gevolgen voor de bijbehorende aanspraak op voorwaardelijk partner- en wezenpensioen. Informatieverstrekking

De in het vijfde lid vervatte tekst wordt opgenomen in:

- a. de eerste schriftelijke informatieverstrekking aan de deelnemer dat er aanspraken over verstreken dienstjaren met uitgestelde financiering worden toegezegd;
- b. de jaarlijkse opgave aan de deelnemer over de in totaal toegezegde aanspraken en de reeds gefinancierde pensioenaanspraken;
- c. de schriftelijke informatie over de in te kopen aanspraak op ouderdomspensioen die op verzoek van de deelnemer wordt verstrekt.

5. Vrijwaringsclausule

Het pensioen dat voor u zal worden ingekocht omdat u in het verleden gedurende uw dienstbetrekking(en) een of meer perioden hebt gehad waarin minder pensioen is opgebouwd dan op grond van de fiscale regelgeving mogelijk is, wordt pas opgebouwd op het moment dat en voor zover de toegezegde aanspraken zijn gefinancierd. Wanneer uw deelname aan de pensioenregeling eindigt voordat deze aanspraken (volledig) zijn gefinancierd, heeft u alleen recht op het op dat moment gefinancierde en opgebouwde deel van deze pensioenaanspraken. Indien bij beëindiging van de deelname aan de pensioenregeling nog geen toegezegd pensioen over verstreken dienstjaren voor u is ingekocht en opgebouwd, heeft u dus ook geen recht op dit deel van uw toezegging. Als aan u is toegezegd dat pensioenaanspraken over verstreken dienstjaren worden ingekocht, dan moeten deze uiterlijk binnen vijftien jaren nadat de toezegging is gedaan, zijn gefinancierd. Wanneer u binnen die vijftien jaar met pensioen zou gaan, moeten de in te kopen pensioenaanspraken al eerder zijn gefinancierd, namelijk uiterlijk op het moment van uw pensionering. Een eenmaal gedane toezegging tot inkoop van aanspraken over het verleden kan in beginsel niet worden ingetrokken of gewijzigd.

Artikel 62 Hardheidsclausule

In incidentele, niet van algemene aard zijnde, gevallen, waarin dit reglement niet voorziet, alsmede in gevallen, waarin strikte toepassing van dit reglement tot onbillijkheden zou leiden, beslist het bestuur, met inachtneming van eventuele wettelijke bepalingen, mits daarbij niet in strijd wordt gehandeld met de statuten.

Artikel 63 Inwerkingtreding

Dit reglement is in werking getreden op 1 januari 2017.

De wijzigingen op 1 januari 2016 in artikel 33 gelden niet voor degene die voor 1 januari 2014 gewezen deelnemer is geworden en gelden niet voor de rechten op voorzetting op grond van artikel 33 die voor 1 januari 2014 zijn ontstaan.

A.H.J. Snellen

Werkgeversvoorzitter

H.T. van der Kolk

Werknemersvoorzitter

Bijlagen

BIJLAGE 1: Kengetallen

Onderstaand zijn de kengetallen opgenomen zoals deze gelden voor 2016.

Artikel 1 lid 17

Maximum premieloon als bedoeld in hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen op jaarbasis € 53.701

Artikel 1 lid 18

Franchise € 12.866

Artikel 1 lid 23

Afkoopgrens als bedoeld in artikel 66, eerste lid, van de Pensioenwet € 467,89

Artikel 1 lid 24

Verlaagde afkoopgrens die geldt bij afkoop van klein ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 41 € 117

Artikel 16 lid 3

Door het bestuur bepaald jaarlijks ANW-pensioen € 8.004

Artikel 17 lid 1

Maximum pensioengevend salaris voor de aanvullende pensioenregeling op jaarbasis € 103.317

Artikel 58 lid 3

Franchise voortzetting pensioenregeling 2002 € 22.790

Bijlage 2A: Flexibiliseringsfactoren, afkoopfactoren, omzettingsfactoren en inkoopfactoren (pensioenleeftijd 67 jaar)

Algemeen

De in deze bijlage genoemde flexibiliserings-, afkoop- en inkoopfactoren gelden vanaf 1 januari 2017 en zijn gebaseerd op een pensioenleeftijd van 67 jaar. De afkoop- en inkoopfactoren worden jaarlijks per 1 januari door het bestuur herzien en gelden van 1 januari 2017 tot 1 januari 2018. De flexibiliseringsfactoren zijn in principe geldig tot 1 januari 2019.

De factoren worden in deze bijlage gepresenteerd voor gehele leeftijden. Voor tussenliggende leeftijden moet lineair worden geïnterpoleerd.

Uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen (pensioenreglement, artikel 45 lid 2)

a1. Bij beëindiging van de deelneming

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van het recht om het opgebouwde ouderdomspensioen ingaand op leeftijd 67 om te zetten in een partnerpensioen conform artikel 45 lid 2 van pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.

- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 75%/25%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 62 tot 67 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015 (50%/50%). Op deze verhouding is een correctie toegepast naar een verhouding van 75%/25% aangezien in de praktijk veelal door mannen wordt gekozen voor uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen.

Indien gekozen wordt een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in een hoger partnerpensioen, wordt het partnerpensioen verhoogd met een bedrag dat gelijk is aan het uit te ruilen deel van het ouderdomspensioen vermenigvuldigd met het percentage in de volgende tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de datum van uitruil.

Leeftijd	Ruilvoet	Leeftijd	Ruilvoet	Leeftijd	Ruilvoet
21	394%	37	341%	53	306%
22	390%	38	338%	54	305%
23	386%	39	336%	55	304%
24	383%	40	333%	56	303%
25	379%	41	331%	57	303%
26	375%	42	328%	58	303%
27	372%	43	326%	59	303%
28	368%	44	324%	60	304%
29	365%	45	321%	61	306%
30	362%	46	319%	62	309%
31	359%	47	317%	63	312%
32	355%	48	315%	64	316%
33	352%	49	313%	65	320%
34	349%	50	311%	66	325%
35	347%	51	309%	67	331%
36	344%	52	307%		

a2. Op de pensioneringsdatum

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van het recht om het opgebouwde ouderdomspensioen ingaand op de pensioneringsdatum (direct ingaand) om te zetten in een partnerpensioen conform artikel 45 lid 2 van pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).

- Verhouding man/vrouw: 75%/25%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 62 tot 67 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015 (50%/50%). Op deze verhouding is een correctie toegepast naar een verhouding van 75%/25% aangezien in de praktijk veelal door mannen wordt gekozen voor uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen.

Indien gekozen wordt een deel van het direct ingaande ouderdomspensioen uit te ruilen in een hoger partnerpensioen, wordt het partnerpensioen verhoogd met een bedrag dat gelijk is aan het uit te ruilen deel van het ouderdomspensioen vermenigvuldigd met het percentage in de volgende tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de datum van uitruil.

Leeftijd	Ruilvoet
55	533%
56	512%
57	492%
58	472%
59	454%
60	436%
61	419%
62	403%
63	387%
64	372%
65	358%
66	344%
67	331%
68	318%
69	306%
70	295%
71	284%
72	273%
73	263%
74	253%
75	244%
76	235%
77	227%
78	219%
79	212%
80	206%
81	199%
82	194%
83	188%
84	184%

Leeftijd	Ruilvoet
85	179%
86	175%
87	171%
88	167%
89	164%
90	162%

Uitruil van partnerpensioen in ouderdompensioen (pensioenreglement, artikel 46 lid 3)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van het recht om partnerpensioen te ruilen voor direct ingaand ouderdompensioen conform artikel 46 lid 3 van het pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 20%/80%.

Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 62 tot 67 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015 (50%/50%). Op deze verhouding is een correctie toegepast naar een verhouding van 20%/80% aangezien in de praktijk veelal door vrouwen wordt gekozen voor uitruil van partnerpensioen in ouderdompensioen.

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het partnerpensioen op de pensioneringsdatum moet worden vermenigvuldigd om de hoogte te kunnen vaststellen van het ouderdompensioen dat ingaat op de pensioneringsdatum (direct ingaand).

Leeftijd	Ruilvoet
55	10,0%
56	10,4%
57	10,7%
58	11,1%
59	11,4%
60	11,8%
61	12,2%
62	12,5%
63	12,9%
64	13,4%
65	13,8%
66	14,2%
67	14,7%

Leeftijd	Ruilvoet
68	15,2%
69	15,7%
70	16,2%
71	16,8%
72	17,4%
73	18,0%
74	18,6%
75	19,3%
76	20,0%
77	20,7%
78	21,5%
79	22,3%
80	23,1%
81	23,9%
82	24,7%
83	25,5%
84	26,2%
85	27,0%
86	27,9%
87	28,7%
88	29,5%
89	30,4%
90	31,3%

Vervroegen van ouderdomspensioen (pensioenreglement, artikel 47 lid 3)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om de ingangsdatum van het ouderdomspensioen te vervroegen conform artikel 47 lid 3 van het pensioenreglement.

- De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 50%/50%.
- Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 62 tot 67 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015.

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het ouderdomspensioen dat ingaat op 67-jarige leeftijd, moet worden vermenigvuldigd om de hoogte te kunnen vaststellen van het ouderdomspensioen dat ingaat op de leeftijd op de pensioneringsdatum.

Bij ingangleeftijd ouderdompensioen op leeftijd	leidt vervroeging tot een levenslang ouderdompensioen door het vermenigvuldigen van het ouderdompensioen met onderstaand percentage
55	59%
56	61%
57	64%
58	67%
59	69%
60	72%
61	75%
62	79%
63	82%
64	86%
65	91%
66	95%

Variatie in de hoogte van het pensioen (pensioenreglement, artikel 48 lid 2)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van het recht om het ingaande ouderdompensioen om te zetten in een ouderdompensioen dat gedurende een periode hoger c.q. lager is dan het oorspronkelijke ouderdompensioen en in de periode daarna lager c.q. hoger is dan het oorspronkelijke ouderdompensioen conform artikel 48 lid 2 van het pensioenreglement. De verhoogde c.q. verlaagde pensioenen worden uitgekeerd voor een periode naar keuze, maar tenminste één maand en maximaal 144 maanden, en uiterlijk tot de leeftijd van 79 jaar. De hoogste uitkering staat in een verhouding van 100:75 tot de laagste uitkering.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 45%/55%.
- Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 62 tot 67 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015 (50%/50%) gecorrigeerd naar aanleiding van de verhouding van de deelnemers die in de praktijk voor variatie hebben gekozen.

Indien gekozen wordt de hoogte van het ouderdompensioen te variëren, wordt het ouderdompensioen in de eerste uitkeringsperiode respectievelijk in de tweede uitkeringsperiode, vastgesteld door het ouderdompensioen op de pensioendatum te vermenigvuldigen met het percentage in de tweede respectievelijk in de derde kolom van onderstaande tabel dat overeenkomt met de leeftijd aan het einde van de eerste uitkeringsperiode. Voor tussenliggende leeftijden worden onderstaande factoren lineair geïnterpoleerd.

Vanaf 67 hoog tot	Hoog	Laag
67	133,3%	100,0%
68	131,1%	98,3%
69	129,0%	96,7%
70	126,9%	95,2%
71	124,9%	93,7%
72	123,0%	92,3%
73	121,2%	90,9%
74	119,5%	89,6%
75	117,9%	88,4%
76	116,3%	87,2%
77	114,8%	86,1%
78	113,4%	85,1%
79	112,1%	84,1%

Vanaf 67 laag tot	Laag	Hoog
67	75,0%	100,0%
68	76,0%	101,3%
69	77,0%	102,6%
70	78,0%	103,9%
71	79,0%	105,3%
72	80,0%	106,7%
73	81,1%	108,1%
74	82,1%	109,5%
75	83,2%	110,9%
76	84,3%	112,4%
77	85,3%	113,8%
78	86,4%	115,2%
79	87,4%	116,6%

Uitstel van ouderdomspensioen (pensioenreglement, artikel 47 lid 3)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om de ingangsdatum van het ouderdomspensioen uit te stellen conform artikel 47 lid 3 van het pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 50%/50%.

Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 62 tot 67 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015.

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het ouderdomspensioen dat ingaat op 67-jarige leeftijd, moet worden vermenigvuldigd om de hoogte te kunnen vaststellen van het ouderdomspensioen dat ingaat op de leeftijd op de gewijzigde pensioendatum.

Bij ingangleeftijd ouderdomspensioen op leeftijd	leidt uitstel tot een levenslang ouderdomspensioen door het vermenigvuldigen van het uit te ruilen deel van het ouderdomspensioen met onderstaand percentage
67	100%
68	105%
69	111%
70	118%

Afkoopfactoren bij einde deelneming en ingang pensioen (pensioenreglement, artikel 41 lid 5, artikel 42a lid 4 en artikel 42b lid 4)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van het recht een pensioenrecht of pensioenaanspraak af te kopen conform artikel 41 lid 5, artikel 42a lid 4 en artikel 42b lid 4 van het pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zullen jaarlijks worden aangepast en zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2017.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 40%/60%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken onder de door het fonds gehanteerde afkoopgrenzen voor alle leeftijden in het deelnemersbestand voor 2010.

De afkoopwaarde van het ouderdomspensioen en het partnerpensioen is gelijk aan het opgebouwde ouderdomspensioen of partnerpensioen vermenigvuldigd met een afkoopfactor volgens de volgende tabellen.

In onderstaande tabel is opgenomen hoeveel de afkoopwaarde is per € 1 pensioen.

Leeftijd	Afkoopvoet ingegaan OP	Afkoopvoet uitgesteld OP	Afkoopvoet latent PP	Afkoopvoet ingegaan PP	Afkoopvoet ingegaan prepensioen (60 – 65 jaar)
20		8,21	1,53	45,09	

Leeftijd	Afkoopvoet ingegaan OP	Afkoopvoet uitgesteld OP	Afkoopvoet latent PP	Afkoopvoet ingegaan PP	Afkoopvoet ingegaan prepensioen (60 – 65 jaar)
21		8,42	1,58	44,80	
22		8,64	1,64	44,51	
23		8,85	1,70	44,20	
24		9,07	1,76	43,89	
25		9,30	1,82	43,56	
26		9,53	1,88	43,23	
27		9,77	1,95	42,88	
28		10,01	2,02	42,52	
29		10,25	2,08	42,15	
30		10,50	2,15	41,77	
31		10,75	2,23	41,38	
32		11,00	2,30	40,98	
33		11,26	2,37	40,56	
34		11,52	2,45	40,14	
35		11,79	2,52	39,70	
36		12,06	2,60	39,25	
37		12,33	2,68	38,78	
38		12,60	2,76	38,30	
39		12,88	2,84	37,81	
40		13,15	2,92	37,31	
41		13,43	3,00	36,79	
42		13,70	3,08	36,26	
43		13,98	3,16	35,72	
44		14,25	3,24	35,16	
45		14,52	3,32	34,59	
46		14,79	3,40	34,01	
47		15,05	3,48	33,41	
48		15,31	3,55	32,80	
49		15,56	3,62	32,18	
50		15,81	3,69	31,55	
51		16,05	3,76	30,90	
52		16,28	3,82	30,24	
53		16,52	3,88	29,56	
54		16,75	3,94	28,88	
55	28,64	16,98	4,00	28,18	
56	27,94	17,21	4,05	27,47	
57	27,23	17,43	4,10	26,75	
58	26,50	17,66	4,14	26,02	
59	25,77	17,89	4,18	25,28	

Leeftijd	Afkoopvoet ingegaan OP	Afkoopvoet uitgesteld OP	Afkoopvoet latent PP	Afkoopvoet ingegaan PP	Afkoopvoet ingegaan prepensioen (60 – 65 jaar)
60	25,03	18,11	4,20	24,53	4,97
61	24,27	18,34	4,21	23,77	3,98
62	23,51	18,56	4,21	23,01	2,99
63	22,74	18,77	4,20	22,24	1,99
64	21,96	18,98	4,18	21,46	1,00
65	21,18	19,19	4,16	20,67	nvt
66	20,39	19,39	4,12	19,88	nvt
67	19,60	19,60	3,97	19,10	nvt
68		18,80	3,92	18,30	
69		18,00	3,85	17,51	
70		17,21	3,78	16,73	
71		16,41	3,69	15,94	
72		15,62	3,59	15,16	
73		14,84	3,49	14,39	
74		14,06	3,38	13,63	
75		13,29	3,25	12,88	
76		12,53	3,12	12,14	
77		11,79	2,97	11,42	
78		11,07	2,82	10,72	
79		10,36	2,66	10,04	
80		9,68	2,49	9,37	
81		9,02	2,31	8,74	
82		8,39	2,13	8,13	
83		7,79	1,95	7,55	
84		7,22	1,77	7,00	
85		6,68	1,58	6,47	
86		6,16	1,41	5,97	
87		5,68	1,23	5,51	
88		5,23	1,07	5,07	
89		4,81	0,92	4,67	
90		4,42	0,77	4,29	

In onderstaande tabel is opgenomen hoeveel de afkoopwaarde is per € 1 wezenpensioen.

Leeftijd	Afkoopvoet wezenpensioen tot 18 jaar	Afkoopvoet wezenpensioen tot 27 jaar
0	17,38	
1	16,49	

Leeftijd	Afkoopvoet wezenpensioen tot 18 jaar	Afkoopvoet wezenpensioen tot 27 jaar
2	15,60	
3	14,69	
4	13,78	
5	12,85	
6	11,91	
7	10,96	
8	9,99	
9	9,01	
10	8,03	
11	7,03	
12	6,03	
13	5,02	
14	4,02	
15	3,01	
16	2,00	
17	1,00	
18	nvt	9,01
19		8,03
20		7,03
21		6,03
22		5,02
23		4,02
24		3,01
25		2,00
26		1,00
27		nvt

Inkoopfactoren compensatieregeling Maxeda (reglement compensatieregeling Maxeda, artikel 4 lid 2)

Onderstaand zijn de inkoopfactoren opgenomen die van kracht zijn voor de compensatieregeling van Maxeda conform artikel 4 lid 2 van het reglement van de compensatieregeling.

De factoren per 1 januari 2017 zullen jaarlijks worden aangepast en zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognose tafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2017.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).

- Een opslag voor de actuele dekkingsgraad per 30 september 2016, welke op 6,1% is gesteld.
- Verhouding man/vrouw: 40%/60%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de deelnemers van voormalig Maxeda die in aanmerking komen voor deze compensatieregeling.

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het kapitaal vermenigvuldigd moet worden om tot de aanspraak op ouderdomspensioen vanaf 67 jaar te komen.

Leeftijd	Inkoopfactor
15	11,60%
16	11,29%
17	11,00%
18	10,71%
19	10,43%
20	10,15%
21	9,89%
22	9,63%
23	9,39%
24	9,14%
25	8,91%
26	8,69%
27	8,47%
28	8,26%
29	8,05%
30	7,85%
31	7,66%
32	7,47%
33	7,29%
34	7,12%
35	6,95%
36	6,79%
37	6,64%
38	6,49%
39	6,34%
40	6,20%
41	6,07%
42	5,94%
43	5,82%
44	5,70%
45	5,59%
46	5,49%

Leeftijd	Inkoopfactor
47	5,39%
48	5,30%
49	5,21%
50	5,12%
51	5,05%
52	4,97%
53	4,90%
54	4,83%
55	4,77%
56	4,70%
57	4,64%
58	4,58%
59	4,53%
60	4,48%
61	4,43%
62	4,38%
63	4,34%
64	4,30%
65	4,27%
66	4,23%
67	4,20%
68	4,36%
69	4,54%
70	4,73%

BIJLAGE 2B: Flexibiliseringsfactoren, afkoopfactoren, omzettingsfactoren, inkoopfactoren en conversiefactoren (pensioenleeftijd 65 jaar)

Algemeen

De in deze bijlage genoemde flexibiliserings-, afkoop-, omzettings-, inkoop- en conversiefactoren gelden vanaf 1 januari 2017 en zijn gebaseerd op een pensioenleeftijd van 65 jaar. De afkoop-, omzettings-, inkoop- en conversiefactoren worden jaarlijks per 1 januari door het bestuur herzien en gelden van 1 januari 2017 tot 1 januari 2018. De flexibiliseringsfactoren zijn in principe geldig tot 1 januari 2019.

De factoren worden in deze bijlage gepresenteerd voor gehele leeftijden. Voor tussenliggende leeftijden moet lineair worden geïnterpoleerd.

Uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen (pensioenreglement, artikel 45 lid 2)

a1. Bij beëindiging van de deelneming

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van het recht om het opgebouwde ouderdomspensioen ingaand op leeftijd 65 om te zetten in een partnerpensioen conform artikel 45 lid 2 van pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 80%/20%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 60 tot 65 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015 (60%/40%). Op deze verhouding is een correctie toegepast naar een verhouding van 80%/20% aangezien in de praktijk veelal door mannen wordt gekozen voor uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen.

Indien gekozen wordt een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in een hoger partnerpensioen, wordt het partnerpensioen verhoogd met een bedrag dat gelijk is aan het uit te ruilen deel van het ouderdomspensioen vermenigvuldigd met het percentage in de volgende tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de datum van uitruil.

Leeftijd	Ruilvoet	Leeftijd	Ruilvoet	Leeftijd	Ruilvoet
21	424%	36	371%	51	331%
22	420%	37	368%	52	329%
23	416%	38	365%	53	327%
24	412%	39	362%	54	326%
25	408%	40	359%	55	325%
26	404%	41	356%	56	324%
27	401%	42	353%	57	324%
28	397%	43	350%	58	324%
29	393%	44	348%	59	324%
30	390%	45	345%	60	325%
31	386%	46	342%	61	327%
32	383%	47	340%	62	330%
33	380%	48	337%	63	333%
34	377%	49	335%	64	337%
35	374%	50	333%	65	341%

a2. Op de pensioneringsdatum

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van het recht om het opgebouwde ouderdomspensioen ingaand op de pensioneringsdatum (direct ingaand) om te zetten in een partnerpensioen conform artikel 45 lid 2 van pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 80%/20%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 60 tot 65 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015 (60%/40%). Op deze verhouding is een correctie toegepast naar een verhouding van 80%/20% aangezien in de praktijk veelal door mannen wordt gekozen voor uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen.

Indien gekozen wordt een deel van het direct ingaande ouderdomspensioen uit te ruilen in een hoger partnerpensioen, wordt het partnerpensioen verhoogd met een bedrag dat gelijk is aan het uit te ruilen deel van het ouderdomspensioen vermenigvuldigd met het percentage in de volgende tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de datum van uitruil.

Leeftijd	Ruilvoet
55	510%
56	490%
57	470%
58	452%
59	434%
60	417%
61	400%
62	384%
63	369%
64	355%
65	341%
66	328%
67	315%
68	303%
69	291%
70	280%
71	270%
72	259%
73	250%
74	241%
75	232%
76	224%
77	216%
78	208%
79	202%
80	195%
81	189%
82	184%
83	179%

Leeftijd	Ruilvoet
84	175%
85	170%
86	166%
87	162%
88	159%
89	156%
90	154%

Uitruil van partnerpensioen in ouderdompensioen (pensioenreglement, artikel 46 lid 3)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van het recht om partnerpensioen te ruilen voor direct ingaand ouderdompensioen conform artikel 46 lid 3 van het pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 20%/80%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 60 tot 65 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015 (60%/40%). Op deze verhouding is een correctie toegepast naar een verhouding van 20%/80% aangezien in de praktijk veelal door vrouwen wordt gekozen voor uitruil van partnerpensioen in ouderdompensioen.

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het partnerpensioen op de pensioneringsdatum moet worden vermenigvuldigd om de hoogte te kunnen vaststellen van het ouderdompensioen dat ingaat op de pensioneringsdatum (direct ingaand).

Leeftijd	Ruilvoet
55	10,0%
56	10,4%
57	10,7%
58	11,1%
59	11,4%
60	11,8%

Leeftijd	Ruilvoet
61	12,2%
62	12,5%
63	12,9%
64	13,4%
65	13,8%
66	14,2%
67	14,7%
68	15,2%
69	15,7%
70	16,2%
71	16,8%
72	17,4%
73	18,0%
74	18,6%
75	19,3%
76	20,0%
77	20,7%
78	21,5%
79	22,3%
80	23,1%
81	23,9%
82	24,7%
83	25,5%
84	26,2%
85	27,0%
86	27,9%
87	28,7%
88	29,5%
89	30,4%
90	31,3%

Vervroegen van ouderdomspensioen (pensioenreglement, artikel 47 lid 3)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om de ingangsdatum van het ouderdomspensioen te vervroegen conform artikel 47 lid 3 van het pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 60%/40%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 60 tot 65 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015.

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het ouderdomspensioen dat ingaat op 65-jarige leeftijd, moet worden vermenigvuldigd om de hoogte te kunnen vaststellen van het ouderdomspensioen dat ingaat op de leeftijd op de pensioneringsdatum.

Bij ingangleeftijd ouderdomspensioen op leeftijd	leidt vervroeging tot een levenslang ouderdomspensioen door het vermenigvuldigen van het ouderdomspensioen met onderstaand percentage
55	65%
56	68%
57	71%
58	74%
59	77%
60	80%
61	83%
62	87%
63	91%
64	95%

Variatie in de hoogte van het pensioen (pensioenreglement, artikel 48 lid 2)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van het recht om het ingaande ouderdomspensioen om te zetten in een ouderdomspensioen dat gedurende een periode hoger c.q. lager is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen en in de periode daarna lager c.q. hoger is dan het oorspronkelijke ouderdomspensioen conform artikel 48 lid 2 van het pensioenreglement. De verhoogde c.q. verlaagde pensioenen worden uitgekeerd voor een periode naar keuze, maar tenminste één maand en maximaal 144 maanden, en uiterlijk tot de leeftijd van 77 jaar. De hoogste uitkering staat in een verhouding van 100:75 tot de laagste uitkering.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 55%/45%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 60 tot 65 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015 (60%/40%) gecorrigeerd naar aanleiding van de verhouding van de deelnemers die in de praktijk voor variatie hebben gekozen.

Indien gekozen wordt de hoogte van het ouderdomspensioen te variëren, wordt het ouderdomspensioen in de eerste uitkeringsperiode respectievelijk in de tweede uitkeringsperiode, vastgesteld door het ouderdomspensioen op de pensioendatum te vermenigvuldigen met het percentage in de tweede respectievelijk in de derde kolom van onderstaande tabel dat overeenkomt met de leeftijd aan het einde van de eerste uitkeringsperiode. Voor tussenliggende leeftijden worden onderstaande factoren lineair geïnterpoleerd.

Vanaf 65 hoog tot	Hoog	Laag
65	133,3%	100,0%
66	131,2%	98,4%
67	129,2%	96,9%
68	127,3%	95,5%
69	125,4%	94,1%
70	123,6%	92,7%
71	121,9%	91,4%
72	120,2%	90,2%
73	118,7%	89,0%
74	117,1%	87,9%
75	115,7%	86,8%
76	114,3%	85,8%
77	113,1%	84,8%

Vanaf 65 laag tot	Laag	Hoog
65	75,0%	100,0%
66	75,9%	101,2%

Vanaf 65 laag tot	Laag	Hoog
67	76,8%	102,4%
68	77,8%	103,7%
69	78,7%	105,0%
70	79,7%	106,3%
71	80,7%	107,6%
72	81,7%	108,9%
73	82,7%	110,2%
74	83,7%	111,6%
75	84,7%	112,9%
76	85,7%	114,2%
77	86,7%	115,5%

Vervroegen of uitstellen van prepensioen (pensioenreglement, artikel 59 lid 8)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om de ingangsdatum van het prepensioen te vervroegen of uit te stellen conform artikel 59 lid 8 van het pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 60%/40%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 60 tot 65 jaar in het deelnemersbestand per 31 december 2015.

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het prepensioen dat ingaat op 60-jarige leeftijd moet worden vermenigvuldigd om de hoogte te kunnen vaststellen van het prepensioen dat ingaat op de leeftijd op de gewijzigde prepensioendatum.

Indien het prepensioen ingaat bij het bereiken van de navolgende leeftijd	wordt het tot die datum opgebouwde prepensioen met de normale prepensioendatum als ingangsdatum vermenigvuldigd met het navolgende percentage
55	49%
56	55%

Indien het prepensioen ingaat bij het bereiken van de navolgende leeftijd	wordt het tot die datum opgebouwde prepensioen met de normale prepensioendatum als ingangsdatum vermenigvuldigd met het navolgende percentage
57	62%
58	71%
59	83%
60	100%
61	125%
62	167%
63	251%
64	504%

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het prepensioen moet worden vermenigvuldigd om de hoogte te kunnen vaststellen van het ouderdomspensioen dat ingaat op de 65-jarige leeftijd.

Indien het prepensioen ingaat bij het bereiken van de navolgende leeftijd	wordt het tot die datum opgebouwde prepensioen met de normale prepensioendatum als ingangsdatum vermenigvuldigd met het navolgende percentage
60	25%
61	20%
62	15%
63	10%
64	5%

Uitstel van ouderdomspensioen (pensioenreglement, artikel 47 lid 3)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om de ingangsdatum van het ouderdomspensioen uit te stellen conform artikel 47 lid 3 van het pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2018.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 60%/40%.

Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 60 tot 65 jaar in het jaarwerk 2015.

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het ouderdomspensioen dat ingaat op 65-jarige leeftijd, moet worden vermenigvuldigd om de hoogte te kunnen vaststellen van het ouderdomspensioen dat ingaat op de leeftijd op de gewijzigde pensioendatum.

Bij ingangleeftijd ouderdomspensioen op leeftijd	leidt uitstel tot een levenslang ouderdomspensioen door het vermenigvuldigen van het uit te ruilen deel van het ouderdomspensioen met onderstaand percentage
65	100%
66	105%
67	111%
68	117%
69	124%
70	131%

Afkoopfactoren bij einde deelneming en ingang pensioen (pensioenreglement, artikel 41 lid 5, artikel 42a lid 4 en artikel 42b lid 4)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen die van kracht zijn als gebruik wordt gemaakt van het recht een pensioenrecht of pensioenaanspraak af te kopen conform artikel 41 lid 5, artikel 42a lid 4 en artikel 42b lid 4 van het pensioenreglement.

De factoren per 1 januari 2017 zullen jaarlijks worden aangepast en zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2017.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 40%/60%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken onder de door het fonds gehanteerde afkoopgrenzen voor alle leeftijden in het deelnemersbestand voor 2010.

De afkoopwaarde van het ouderdomspensioen en het partnerpensioen is gelijk aan het opgebouwde ouderdomspensioen of partnerpensioen vermenigvuldigd met een afkoopfactor volgens de volgende tabellen.

In onderstaande tabel is opgenomen hoeveel de afkoopwaarde is per € 1 pensioen.

Leeftijd	Afkoopvoet Ingegaan OP	Afkoopvoet uitgesteld OP	Afkoopvoet latent PP	Afkoopvoet ingegaan PP	Afkoopvoet ingegaan prepensioen
20		9,16	1,52	45,09	
21		9,39	1,58	44,80	
22		9,63	1,63	44,51	
23		9,87	1,69	44,20	
24		10,12	1,75	43,89	
25		10,38	1,82	43,56	
26		10,63	1,88	43,23	
27		10,90	1,94	42,88	
28		11,17	2,01	42,52	
29		11,44	2,08	42,15	
30		11,71	2,15	41,77	
31		12,00	2,22	41,38	
32		12,28	2,29	40,98	
33		12,57	2,36	40,56	
34		12,86	2,44	40,14	
35		13,16	2,51	39,70	
36		13,45	2,59	39,25	
37		13,75	2,67	38,78	
38		14,05	2,75	38,30	
39		14,36	2,83	37,81	
40		14,66	2,91	37,31	
41		14,96	2,99	36,79	
42		15,26	3,06	36,26	
43		15,56	3,14	35,72	
44		15,86	3,22	35,16	
45		16,15	3,30	34,59	
46		16,43	3,38	34,01	
47		16,71	3,45	33,41	
48		16,99	3,53	32,80	
49		17,26	3,60	32,18	
50		17,52	3,67	31,55	
51		17,78	3,73	30,90	
52		18,04	3,79	30,24	
53		18,30	3,85	29,56	
54		18,56	3,91	28,88	
55	28,64	18,81	3,96	28,18	

Leeftijd	Afkoopvoet Ingegaan OP	Afkoopvoet uitgesteld OP	Afkoopvoet latent PP	Afkoopvoet ingegaan PP	Afkoopvoet ingegaan prepensioen
56	27,94	19,07	4,01	27,47	
57	27,23	19,32	4,06	26,75	
58	26,50	19,57	4,10	26,02	
59	25,77	19,82	4,14	25,28	
60	25,03	20,06	4,16	24,53	4,97
61	24,27	20,30	4,16	23,77	3,98
62	23,51	20,53	4,16	23,01	2,99
63	22,74	20,75	4,15	22,24	1,99
64	21,96	20,97	4,13	21,46	1,00
65	21,18	21,18	4,00	20,67	nvt
66		20,39	3,96	19,88	nvt
67		19,60	3,92	19,10	nvt
68		18,80	3,86	18,30	
69		18,00	3,80	17,51	
70		17,21	3,72	16,73	
71		16,41	3,64	15,94	
72		15,62	3,55	15,16	
73		14,84	3,44	14,39	
74		14,06	3,33	13,63	
75		13,29	3,21	12,88	
76		12,53	3,08	12,14	
77		11,79	2,93	11,42	
78		11,07	2,78	10,72	
79		10,36	2,62	10,04	
80		9,68	2,46	9,37	
81		9,02	2,28	8,74	
82		8,39	2,11	8,13	
83		7,79	1,93	7,55	
84		7,22	1,74	7,00	
85		6,68	1,56	6,47	
86		6,16	1,39	5,97	
87		5,68	1,22	5,51	
88		5,23	1,06	5,07	
89		4,81	0,91	4,67	
90		4,42	0,77	4,29	

In onderstaande tabel is opgenomen hoeveel de afkoopwaarde is per € 1 wezenpensioen.

Leeftijd	Afkoopvoet wezenpensioen tot 18 jaar	Afkoopvoet wezenpensioen tot 27 jaar
0	17,38	
1	16,49	
2	15,60	
3	14,69	
4	13,78	
5	12,85	
6	11,91	
7	10,96	
8	9,99	
9	9,01	
10	8,03	
11	7,03	
12	6,03	
13	5,02	
14	4,02	
15	3,01	
16	2,00	
17	1,00	
18	nvt	9,01
19		8,03
20		7,03
21		6,03
22		5,02
23		4,02
24		3,01
25		2,00
26		1,00
27		nvt

Omzettingsfactoren fictief spaarsaldo Optiekbedrijven (pensioenreglement 2012, artikel 60 lid 6)

Onderstaand zijn de factoren opgenomen voor de vaststelling van een aanvullend levenslang ouderdoms- en partnerpensioen of een aanvullend levenslang ouderdomspensioen op basis van het fictief spaarsaldo van de Optiekbedrijven conform artikel 60 lid 6 van het pensioenreglement 2012.

De factoren per 1 januari 2017 zullen jaarlijks worden aangepast en zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2017.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Een opslag voor de actuele dekkingsgraad per 30 september 2016 (6,1%).
- Verhouding man/vrouw: 75%/25%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de leeftijden 60 tot 65 jaar voor 2012 van de actieve deelnemers van voormalig Optiek die in aanmerking komen voor deze aanvullingsregeling.

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het fictief spaarsaldo vermenigvuldigd moet worden om tot het aanvullend ouderdomspensioen te komen.

Vast te stellen pensioenen	Factor waarmee het fictief spaarsaldo wordt vermenigvuldigd geldend voor het jaar 2017
Levenslang ouderdomspensioen plus 70% partnerpensioen	3,935
Levenslang ouderdomspensioen zonder partnerpensioen	4,745

Inkoopfactoren compensatieregeling Maxeda (reglement compensatieregeling Maxeda, artikel 4 lid 2)

Onderstaand zijn de inkoopfactoren opgenomen die van kracht zijn voor de compensatieregeling van Maxeda conform artikel 4 lid 2 van het reglement van de compensatieregeling.

De factoren per 1 januari 2017 zullen jaarlijks worden aangepast en zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2017.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Een opslag voor de actuele dekkingsgraad per 30 september 2016 (6,1%)
- Verhouding man/vrouw: 40%/60%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken voor de deelnemers van voormalig Maxeda die in aanmerking komen voor deze compensatieregeling.

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het kapitaal vermenigvuldigd moet worden om tot de aanspraak op ouderdomspensioen vanaf 65 jaar te komen.

Leeftijd	Inkoopfactor
15	10,53%
16	10,25%
17	9,98%
18	9,72%
19	9,47%
20	9,22%
21	8,98%
22	8,75%
23	8,52%
24	8,30%
25	8,09%
26	7,89%
27	7,69%
28	7,50%
29	7,31%
30	7,13%
31	6,96%
32	6,79%
33	6,63%
34	6,47%
35	6,32%
36	6,17%
37	6,03%
38	5,90%

Leeftijd	Inkoopfactor
39	5,77%
40	5,65%
41	5,53%
42	5,41%
43	5,31%
44	5,20%
45	5,11%
46	5,01%
47	4,93%
48	4,84%
49	4,77%
50	4,69%
51	4,62%
52	4,55%
53	4,49%
54	4,43%
55	4,37%
56	4,31%
57	4,25%
58	4,20%
59	4,15%
60	4,10%
61	4,06%
62	4,02%
63	3,98%
64	3,95%
65	3,92%
66	4,06%
67	4,21%
68	4,37%
69	4,55%
70	4,74%

Conversiefactoren voor ouderdomspensioen met pensioenleeftijd 65 in ouderdomspensioen met pensioenleeftijd 67

Onderstaand zijn de conversiefactoren opgenomen die van kracht zijn voor pensioenaanspraken van alle niet-actieve deelnemers die per 1 januari 2013 niet zijn geconverteerd naar pensioenleeftijd 67 jaar. Op het moment dat een niet-actieve deelnemer opnieuw toetreedt tot het bedrijfstakpensioenfonds en (weer) als actieve deelnemer pensioen gaat opbouwen (een zogenaamde "hertoetreders") worden de niet-actieve pensioenaanspraken op ouderdomspensioen met pensioenleeftijd 65 jaar alsnog omgezet naar pensioenleeftijd 67 jaar.

De factoren per 1 januari 2017 zullen jaarlijks worden aangepast en zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Prognosetafel AG 2016 met fondsspecifieke correctiefactoren (2014), uitgaande van startjaar 2017.
- De rentetermijnstructuur per 30 september 2016 zoals die door De Nederlandsche Bank is gepubliceerd (UFR-methodiek).
- Verhouding man/vrouw: 55%/45%.
Deze verhouding is gebaseerd op de verhouding van de opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen met pensioenleeftijd 65 jaar van alle niet-actieve deelnemers (slapers) in het deelnemersbestand per 31 december 2015.

In onderstaande tabel is opgenomen met welke factor het ouderdomspensioen dat ingaat op 65-jarige leeftijd moet worden vermenigvuldigd om de hoogte te kunnen vaststellen van het ouderdomspensioen dat ingaat op 67-jarige leeftijd.

Leeftijd	Conversiefactor
15	111,5%
16	111,6%
17	111,6%
18	111,6%
19	111,6%
20	111,6%
21	111,6%
22	111,7%
23	111,7%
24	111,7%
25	111,7%
26	111,7%
27	111,7%
28	111,7%

Leeftijd	Conversiefactor
29	111,8%
30	111,8%
31	111,8%
32	111,8%
33	111,8%
34	111,8%
35	111,8%
36	111,7%
37	111,7%
38	111,7%
39	111,7%
40	111,6%
41	111,6%
42	111,5%
43	111,5%
44	111,4%
45	111,4%
46	111,3%
47	111,2%
48	111,1%
49	111,1%
50	111,0%
51	111,0%
52	111,0%
53	111,0%
54	111,0%
55	111,0%
56	111,0%
57	111,0%
58	111,0%
59	111,0%
60	111,0%
61	110,9%
62	110,8%
63	110,7%
64	110,7%

Leeftijd	Conversiefactor
65	110,6%
66	111,5%
67	111,6%
68	111,6%
69	111,6%
70	111,6%